

Punts Lila Festes de la Mercè 2023

Protocol d'actuació contra les agressions masclistes

Concerts de la Platja del Bogatell i Carrer
Menéndez Pelayo

Barcelona Antimasclista

21 de setembre de 2023

Contingut

1.	Punts lila contra les agressions masclistes a Barcelona.....	3
2.	Presentació	3
3.	Calendari i horari del servei del PLPB-Bo-nocturn.....	5
4.	La Intervenció del Punt lila en dos espais de concerts de les festes de la Mercè 2023	5
5.	Punts de partida.....	6
6.	Les agressions masclistes en espais de lleure. De què parlem?	7
7.	Exhibició de símbols sexistes ofensius, violència per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere.....	10
8.	Aspectes clau	11
9.	Tipologies d'intervenció davant les agressions masclistes.....	12
10.	Funcions específiques segons professionals.....	13
10.1.	Personal del punt fixe (Estands)	13
10.2.	Parelles itinerants.	14
10.3.	Referent del Punt lila	15
11.	Pautes d'actuació per a l'equip.....	15
11.1.	Pauta d'actuació pel personal del punt fixe	16
11.2.	Pauta d'actuació per a la parella itinerant.....	16
a.-	Situació greu:	17
	Davant de la presumpta comissió de violència sexual d'un delictes (agressió sexual, amenaces, coaccions...)	17
b.	Situacions menys greus.	19
12.	Violències sexuals facilitades per alcohol o altres substàncies.	20
12. a.	Submissió química i vulnerabilitat química.....	20
12.b.	Punxades.....	21
13.	Sobre la denúncia	22
13.1.-	Si la persona VOL interposar una denúncia:	22
13.2.	Si la persona NO SAP o NO VOL posar una denúncia	22
14.	Detecció per part d'altres operatius.....	22
15.	Assistència en l'àmbit de la salut.....	23
16.	Suport addicional al Punt lila	24
17.	Centre de comandament avançat. CCA.....	24
18.	CECOR	24

19.	Situacions susceptibles d'intervenció del CUESB	25
20.	Han contribuït en l'elaboració del Protocol.....	25
21.	Bibliografia consultada	25
22.	ANNEX 1: Kit d'avituallament.	27
23.	ANNEX 2: Díptics informatius	28
24.	ANNEX 3: Serveis municipals.	29
25.	ANNEX 4: Els 8 punts que has de saber davant d'una agressió sexual.....	30
26.	ANNEX 5: Festes lliures de violències sexual.	31
27.	ANNEX 6: Conductes constitutives d'infracció administrativa.	32
28.	ANNEX 7: Memòria i indicadors.....	33
29.	ANNEX 8: Document operatiu davant les punxades en espais d'oci	34
30.	ANNEX 9: Mapa d'itineraris segurs als espais de concerts	38
31.	ANNEX 10: Mapa d'ubicació dels punts lila fixes a cada espai de concerts	42
32.	ANNEX 11: Missatge d'informació i difusió ciutadana.	43

1. Punts lila contra les agressions masclistes a Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona fa anys que porta a terme el servei de punts lila en diferents espais ciutadans de lliure accés situats al carrer i coincidint amb festivitats o esdeveniments ciutadans. Pel disseny de punts lila i del protocol que a continuació es descriu, s'han recollit les experiències de la ciutat de Barcelona ciutat (Poble Sec, Gràcia, etc.), i d'altres com Pamplona i l'Elorrio. També es té en compte les experiències de la ciutat de Barcelona, i especialment d'aquest mateix dispositiu a les festes de la Mercè dels anys 2017, 2018, 2019, 2021 i 2022. Aquests dispositius, que es situen en els espais de concerts de la Mercè, els desenvolupa la Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI des l'any 2017 amb la col·laboració de l' ICUB.

Com altres anys, durant la temporada d'estiu de l'any 2023, l'Ajuntament ha desplegat dispositius de punts liles per fer front a les agressions masclistes i LGTBI-fòbiques a l'entorn de les platges. Així s'ha posat en marxa el servei de punt lila Bogatell diürn (**PLPB-Bo-diürn**), i el punt lila Bogatell nocturn (**PLPB-Bo- Nocturn**).

L'actual protocol s'ha elaborat tenint en compte els protocols acordats en aquests dos punts lila de les platges de Barcelona (**PLPB-Bo-diürn i PLPB-Bo- Nocturn**) que s'han posat en marxa aquest mateix estiu 2023 al Front Marítim de Barcelona pel Departament de Prevenció de les violències masclistes i la Direcció de Platges amb la col·laboració de la Guàrdia Urbana de Barcelona.

Per això, durant les festes de la Mercè, mentre que el punt lila Bogatell diürn (**PLPB-Bo-diürn**) haurà finalitzat el seu servei el 17/09, el punt lila Bogatell nocturn (**PLPB-Bo- Nocturn**) continuarà prestant servei fins la finalització de les festes el dia 25 de setembre.

Aquest any, doncs, cal tenir present també que, a més dels dos punts lila en dos espais de concerts de la Mercè, durant la festa patronal també prestarà servei el **Punt lila de Bogatell- NOCTURN, (PLPB-Bo- Nocturn)**. Aquest té el seu punt fixe a l'Edifici de platges de la Platja del Bogatell, situat a l'espigó del Bogatell, entre les platges de Bogatell i Nova Icària. Aquest Punt dona servei a la zona de platges del Bogatell, Nova Icària i Somorrostro de les 23.00h a les 6.00h, les nits i matinades següents dels caps de setmana i festius, des del 8/09 fins el 25/09.

2. Presentació

El present document descriu les pautes d'actuació a seguir per part dels i les professionals que presten el **servei de sensibilització, prevenció i atenció de les violències masclistes i LGTBIfòbiques** en el context de les festes de la Mercè a **dos espais públics** de concerts de la **Platja del Bogatell i del carrer Menéndez Pelayo**.

Aquest document constitueix el Protocol corresponent a aquests dos Punts lila que es situen en aquests dos espais de concerts de les Festes de la Mercè, i s'ha elaborat amb la col·laboració dels diferents participants que hi intervenen.

Aquest servei està compost per un **punt fixe d'atenció i informació, i un d'itinerant** (parelles) per tal d'intervenir des de la prevenció i l'atenció amb la població, majoritàriament jove, que gaudeix dels concerts que es porten a terme a la platja **del Bogatell i al carrer Menéndez Pelayo i voltants** de cada un d'aquests espais.

El servei està compost per parelles itinerants i un punt fixe per a cada zona. En total 20 professionals distribuïts/des en els dos espais, per tal d'intervenir des de la prevenció i l'atenció amb la població, majoritàriament jove, que es desplaça a aquests espais de concerts.

La ubicació del punt lila a cada zona de concerts és la següent:

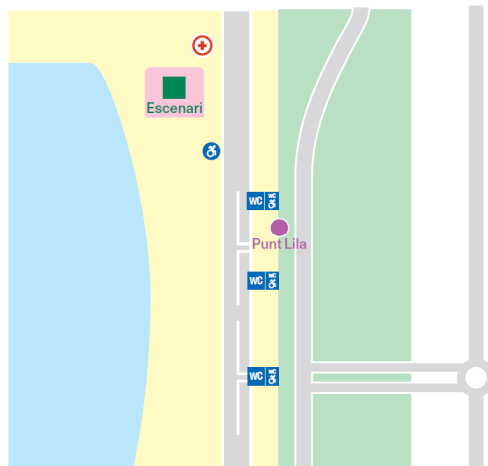
Concerts de la Platja del Bogatell:

MERCÈ 2023 PLATJA DEL BOGATELL

Com arribar-hi:

- Ciutadella i Vila Olímpica
- H16/N28/V25/V27/59/N6
- Av. Litoral, 172
Av. Litoral, 72
Av. Icària, 202

- Espai Accessible
- Zona Reservada
Al costat de la torre de control.
Aforament limitat
- Lavabos
- Punt Lila
- Creu Roja

Concerts del C. Menéndez i Pelayo:

MERCÈ 2023 CARRER DE MENÉNDEZ Y PELAYO

Com arribar-hi:

- L3 Zona Universitària
L3 Palau Reial
L3 Maria Cristina
- 7/33/67/113/175/113/M12
- T1/T2/T3 Zona Universitària
T1/T2/T3 Palau Reial
T1/T2/T3 Pius XII
- Av. Joan XXIII, 17
Doctor Salvador Cardenal, 1-5
Josep Samitier/Joan XXIII

- Espai Accessible
- Zona Reservada
Al costat de la torre de control.
Aforament limitat
- Lavabos
- Punt Lila
- Creu Roja

3. Calendari i horari del servei del PLPB-Bo-nocturn

- **Punt lila Menéndez Pelayo, amb 8/12 professionals:**
3 nits: Del 22 a la matinada del 25 de setembre.
- **Punt lila Platja del Bogatell, amb 8 professionals:**
Dues nits, des del dia 22 a la matinada del 24 de setembre.

Horari nocturn: Horari previst en tots els punts lila és des de les 20.00 pm. fins les 5.00 am.

Aquest calendari i horaris es poden veure modificats per causes imprevistes o sobrevingudes.

Els equips estan formats per 8 professionals, excepte la nit del dissabte 23 que l'equip del punt lila de Menéndez Pelayo, comptarà amb 4 professionals més.

La distribució de professionals pot requerir, durant el decurs de la nit, el trasllat entre els diferents dispositius d'acord amb l'afluència de públic.

4. La Intervenció del Punt lila en dos espais de concerts de les festes de la Mercè 2023

El servei consisteix en un punt d'atenció i informació (estands situats a cada una de les zones de concert) amb una zona per acollir de forma reservada a persones en cas necessari, i parelles itinerants, amb l'objectiu de:

- Fer la **prospecció de la zona** des d'una perspectiva feminista i de seguretat, reportant la informació per a la seva millora i esmena.
- **Realitzar tasques de sensibilització** en relació a les agressions masclistes durant les nits de concerts multitudinaris, posant a disposició documentació informativa en format paper (díptics) en diferents idiomes (català, castellà i anglès) i material de marxandatge.
- **Detectar, intervenir i activar** el protocol establert en cas de trobar-se amb alguna agressió masclista, coordinant-se amb el punt fixe (stand) i activar el 112, coordinant en cada situació d'acord amb les especificacions detallades més endavant.

La intervenció es desenvoluparà a les zones de concerts de dos espais públics: **la Platja del Bogatell i el carrer Menéndez Pelayo**. La intervenció consistirà en **aplicar el protocol**, que la Direcció de Feminismes i LGTBI **donarà a conèixer** a:

- **Els cossos policials** (Mossos d'Esquadra i GUB) a través de les persones referents del Grup Motor del Circuit Barcelona contra la violència masclista per a què ho traslladin als cossos que intervenen a les mateixes zones i per conèixer si existeixen dinàmiques a tenir en compte per part del servei
- El **districte de la ciutat on es desenvoluparà aquestes activitats (St. Martí, Les Corts)** a través de les tècniques referents de Feminismes del territori.
- La **Secretaria tècnica del Circuit Barcelona contra la violència masclista (Consorti Sanitari de Barcelona)** per que en facin difusió.

- **Consorci Sanitari de Barcelona** per a la coordinació del SEM, dels CUAP i dels hospitals de referència per violències sexuals.
- El **Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB)** per a la seva activació quan escaigui.
- La **Direcció de Platges**, doncs durant fins el 25 de setembre a la matinada es manté obert el Punt lila nocturn que té el seu punt fixe a l'Edifici de platges.
- El **Grup Motor del Circuit Barcelona contra la violència masclista** en el que hi ha la representació de les diferents institucions i serveis.
- **Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS)** doncs intervenen amb les dones que fan treball sexual en la zona, si bé enguany des de la pandèmia l'equip no surt perquè no hi ha quasi dones.

5. Punts de partida

- **Res justifica una agressió** (ni el consum de les drogues, ni d'alcohol, ni el vestuari, ni l'hora, etc.).
- **Una agressió és quan una persona es sent agredida**: cadascú té els seus límits, que són diferents en funció de les vivències de cada persona. No es legítim qüestionar els límits de l'altre.
- Totes i tots **podem ser persones agressores**: qualsevol persona pot traspasar els límits d'una altra persona ja que aquests són subjectius. És el que cadascú sent. Hem de recordar que ens socialitzem en un sistema patriarcal.
- **Una agressió és un abús de poder** d'una persona sobre una altra: no és un malentès, ni un conflicte.
- Les persones agredides no són "víctimes passives". Quan intervenim davant una agressió, hem **d'actuar sempre amb el consentiment de la persona agredida, respectant la seva decisió** personal, tot i tenint en compte la seva situació i l'estat físic i emocional en el que es troba la persona que ha patit l'agressió, assessorant-la de la millor manera possible.

Recordem el per què d'aquest protocol:

- Perquè volem tenir uns espais de lleure i oci lliures d'agressions masclistes i no discriminatòries.
- Perquè volem avançar per aconseguir espais lleure i oci igualitaris, contribuint en la creació d'espais on ens puguem relacionar de manera lliure i consentida.
- Perquè és important poder gaudir de les festes i de l'oci nocturn sense por, on les persones es puguin sentir segures i amb confiança per donar una resposta davant les agressions masclistes.
- Perquè és responsabilitat de totes i tots.

6. Les agressions masclistes en espais de lleure. De què parlem?

a. Violència sexual i agressions masclistes.

El Comitè per a l'Eliminació de la Discriminació Contra la Dona (en anglès CEDAW) recull que la **violència sexual** suposa una **violació dels drets humans** a la llibertat, la integritat física i psíquica, el dret a no patir tracte cruel o degradant o el dret al més alt nivell de salut, entre altres.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS, 2011) defineix la **violència sexual** com "tot acte sexual, la temptativa de consumir un acte sexual, els comentaris o insinuacions sexuals no desitjats, o les accions per comercialitzar o utilitzar de qualsevol altra manera la sexualitat d'una persona mitjançant la coacció per part d'una altra persona, independentment de la relació d'aquesta amb la víctima, en qualsevol àmbit, inclosos la llar i el lloc de treball".

L'OMS també recull que "la violència sexual inclou actes que van des de l'**assetjament verbal** a la **penetració forçada** i una varietat de tipus de **coacció**, des de la pressió social i la intimidació per la força física" (OMS, 2013).

La Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista en el seu Capítol 2 legisla al voltant de la sensibilització social i informació per a prevenir i eliminar la violència masclista. L'article 9.1 determina que les administracions públiques de Catalunya han d'impulsar i desenvolupar periòdicament actuacions informatives i estratègies de sensibilització social destinades a prevenir i eliminar la violència masclista. L'article 9.2 desenvolupa que les actuacions han de tenir per objecte: a) Donar a conèixer els drets de les dones que pateixen situacions de violència masclista o que es troben en risc de patir-ne, i també els mitjans d'identificació d'aquestes situacions; b) Els serveis disponibles d'assistència i protecció, i els de recuperació i reparació, destinats a les dones que han patit o pateixen violència masclista; c) Els deures de la ciutadania, del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya i d'agents socials davant del coneixement o risc de concurrència de situacions de violència en els àmbits familiar, laboral, docent, veïnal i social, en general. L'article 9.5 determina que les actuacions de sensibilització tenen per objectiu modificar els mites, els models, els prejudicis i les conductes amb relació a les dones i la violència masclista.

La Llei 17/2020, de 22 de desembre, que modifica la Llei 5/2008, afegeix l'article 9.6 que estableix que les administracions de Catalunya competents en matèria d'educació, comunicació, participació i drets de la ciutadania, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya i les altres administracions de Catalunya han d'incorporar recursos formatius i pedagògics en ciutadania digital, per tal de proporcionar coneixements tècnics, així com una educació en valors, que fomentin un ús responsable, constructiu, respectuós i crític de les tecnologies de la informació i la comunicació per assegurar un tractament de les dones d'acord amb els principis i els valors d'aquesta llei.

La mateixa Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista (Llei 5/2008, de 24 d'abril), fa la distinció entre assetjament sexual i agressió sexual:

- **Assetjament sexual:** el constitueix qualsevol **comportament verbal, no verbal o físic** no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant,

ofensiu o molest. També la Llei 17/2020, el conceptualitza com a “acte de violència sexual”.

- **Agressions sexuals:** consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús **premeditat del sexe** com a arma per a **demostrar poder i abusar-ne**. Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, vigent des del 7 d'octubre de 2022, elimina la diferència entre abús i agressió sexual i estableix una definició del *consentiment en positiu*. També elimina la distinció entre agressió i abús sexual, i es consideren agressions sexuals totes aquelles conductes que atemptin contra la llibertat sexual sense el consentiment de l'altra persona. Cal destacar que introdueix, com a forma de comissió de l'agressió sexual, la denominada *submissió química* o mitjançant l'ús de substàncies i psicofàrmacs que anul·len la voluntat.

A més, la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, estableix al seu article 2, què s'entén per sensibilització, prevenció i detecció; les quals són funcions pròpies del servei de punts liles. Cal destacar també la definició que fa aquesta Llei sobre el *Consentiment sexual*; “la voluntat expressa, emmarcada en la llibertat sexual i en la dignitat personal, que dona pas a l'exercici de pràctiques sexuals i l'avalua. La prestació del consentiment sexual s'ha de fer des de la llibertat, ha de romandre vigent durant tota la pràctica sexual”. L'article 4 d'aquesta Llei modifica l'article 5 de la Llei 5/2008, i estableix entre les diferents formes de violència masclista, la violència sexual que “comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona, creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona...”. Pel que fa als àmbits de la violència masclista, queden recollits a l'article 4 de la Llei 17/2020, que modifica l'article 5 de la Llei 5/2008, on s'estableix que en l'àmbit social o comunitari pot donar-se “l'assetjament sexual, les agressions per raó de gènere, les vexacions, els tractes degradants, les amenaces i les coaccions en l'espai públic.”, entre altres.

També l'article 23 modifica l'article 70 de la Llei 5/2008 en el sentit que “Les dones transgènere que no tenen la menció de sexe registrada com a dona en la documentació oficial s'equiparen, als efectes d'aquesta llei, a les altres dones...”

Finalment la nova Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, vigent des del 7 d'octubre de 2022, elimina la diferència entre abús i agressió sexual i estableix una definició del *consentiment en positiu*. El text estableix una nova definició de consentiment sexual en positiu ja que: “només s'entendrà que hi ha consentiment¹ quan s'hagi manifestat lliurement mitjançant actes que, en atenció a les circumstàncies del cas, expressin de manera clara la voluntat de la persona”. A més, la nova Llei elimina la distinció entre agressió i abús sexual, i es consideren **agressions sexuals** totes aquelles conductes que atemptin contra la llibertat sexual sense el consentiment de l'altra persona. També cal destacar que introdueix, com una forma d'agressió sexual, la denominada *submissió química* o mitjançant l'ús de substàncies i psicofàrmacs que anul·len la voluntat de la víctima. Per tant la violència sexual també es dona quan la persona no està en condicions de donar el seu consentiment, com és el cas d'estar sota els efectes

¹ Sense perjudici de les modificacions legislatives que es poguessin introduir.

d'estupefaents, adormida o incapacitada. Afegeix la Llei la penalització de l'**assetjament** de carrer, definit com aquell que es "dirigeixi a una altra persona amb expressions, comportaments o proposicions de caràcter sexual que creïn a la víctima una situació objectivament humiliant, hostil o intimidatòria". Pel que fa a l'assetjament amb connotació sexual, es conceptualitza com a acte de violència sexual.

Aquest conjunt legislatiu, al que s'afegeix la nova legislació, justifica la idoneïtat i pertinença del servei que s'efectua als punts lila, en especial en esdeveniments populars que transcorren a la via pública.

Nosaltres ens posicionem i treballem des del concepte *contínuum de violència sexual* contra de les dones. En aquest contínuum de la violència sexual, hi ha un progressió **des de la desvalorització fins a l'agressió sexual**. La desvalorització sexual inclou comentaris i conductes sexistes (acudits, gestos, mirades) i conductes de seducció fora de lloc o ofensives, proposicions, peticions de sortir repetitives. (Bosch y Ferrer, 2000:70).

Tenint en compte tot l'anterior, en aquest protocol quan parlem **d'agressions masclistes**, entenem que aquestes poden ser, entre d'altres, les següents:

- **Assetjament sexual:** Qualsevol actitud sexista, verbal, no verbal o física, no desitjada i que incomodi o violenti a la persona qui la pateix. Es tracta d'expressions, comportaments o proposicions de caràcter sexual que creïn a la víctima una situació objectivament **humiliant, hostil o intimidatòria**, sense arribar a constituir altres delictes de major gravetat, (art. 173.4 CP). S'hi inclouen: invasió intimidatòria de l'espai, peticions insistents i intimidatòries, greument hostils i humiliants, persecucions o acorralaments coactius dins o fora de l'espai de lleure, insults, burles, intimidació, humiliacions, comentaris ofensius i/o degradants o qualsevol altre comportament hostil, etc de caràcter sexual o amb finalitats de caràcter sexual.
- **Agresió sexual:** Qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual d'una altra persona sense el seu consentiment, que suposen l'ús de la força, la violència, o la intimidació; o servint-se de la submissió química o l'aprofitament per vulnerabilitat química per consum autònom. Això inclou tocaments no consentits amb o sense violència, amenaces o intimidació, i intents d'agresió sexual i les agressions sexuals amb o sense penetració.

- **Infraccions administratives** (Annex 6) o molèsties (depenent del cas), feta excepció dels casos greus que puguin ser considerats com a amenaces o coaccions de caràcter delictiu. S'hi inclouen entre altres; l'exhibicionisme o masturbació a l'espai públic davant de persones adultes*, fotografiar parts íntimes o sexuals, o obtenir imatges i vídeos sense consentiment (sempre sense difusió, l'art. 197 CP), manifestacions verbals degradants o humiliants ofensives per la dignitat de dones o persones amb diversitat de gènere o d'expressió de gènere, entre altres.

**** Cal destacar que l'EXHIBICIONISME OBSCÈ o la MASTURBACIÓ EN ESPAIS PÚBLICS és un delictes tipificat pel Codi Penal quan s'executen davant menors o persones amb discapacitat.***

b. Qui les exerceix?

Vivim en un sistema on la socialització masculina posiciona als homes heteronormatius en una situació de superioritat. Així doncs, la gran majoria d'agressions es produeixen sobre les dones i identitats de gènere no hegemòniques.

També s'ha de tenir en compte que la persona agressora pot ser qualsevol persona que es trobi en el context de l'espai. Així, es poden reproduir aquestes agressions entre persones conegudes i desconegudes.

7. Exhibició de símbols sexistes ofensius, violència per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere.

En aquest protocol també volem citar i posicionar-nos al costat de la *Llei per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia* (11/2014) que garanteix **el dret a la igualtat i a la no-discriminació per motius d'orientació sexual i identitat o expressió de gènere**, en facilita la participació i representació en tots els àmbits de la vida social, promou la supressió d'estereotips que afecten la imatge de les persones LGTBI i assegura que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en llibertat. En relació als espais públics, organitzadors d'espectacles i activitats recreatives (Art.26, punt 3) la llei recull específicament:

“Els titulars dels establiments i espais oberts al públic i els organitzadors d'espectacles i activitats recreatives estan obligats a impedir-hi l'accés o a expulsar-ne les persones següents, amb l'auxili, si cal, de la força pública:

- a) *Les persones que violentin de paraula o de fet altres persones per raó d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere.*
- b) *Les persones que duguin i exhibeixin públicament símbols, indumentària o objectes que incitin a la violència, a la discriminació o a l'homofòbia, la bifòbia o la transfòbia".*

En aquest sentit els següents supòsits corresponen a un altre tipus jurídic, i no estan conceptualitzats com a agressió sexual:

- **Exhibició de símbols** sexistes ofensius i/o d'imatges ofensives o vexatòries de les dones i de les persones LGTBI.
- **Violència de paraula o de fet** a persones per raó d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere

Es tracta de **delictes d'odi i discriminació**, que estan regulats per uns articles diferents del Codi Penal. Per la qual cosa, si es detecten, es recararan de forma diferenciada de les agressions sexuals, per evitar confusió a l'hora de compilar les dades.

8. Aspectes clau

El protocol parteix de **sis aspectes clau** que convé remarcar i que situen la intervenció:

1. **L'esperit de la intervenció és comunitari.** En aquest sentit la idea és poder anar avançant per a què totes les persones que componen la comunitat i la ciutadania puguin assumir un compromís i implicació activa en una tasca que és responsabilitat de tothom, visibilitzar i acabar amb les agressions masclistes.
2. **Entenem que "l'empoderament" és l'objectiu transversal.** La idea és crear i proporcionar en els contextos de lleure i d'oci nocturn, espais de seguretat i confiança on, en el cas de produir-se una agressió sexista, les persones afectades es sentin amb prou suport i confiança per actuar per elles mateixes.
3. **Les intervencions plantejades parteixen del diàleg i de la solució pacífica de la situació.** No es vol tenir una situació més complicada que la que ja es tenia. L'actitud i el llenguatge utilitzat per les persones participants són importants per evitar i trencar l'escalada de la violència. És una situació de confrontació directa i hem de ser conscients de les nostres capacitats i limitacions.
4. **Al sistema patriarcal les dones ocupen posicions de subordinació, submissió i opressió en relació als homes** i aquests ocupen una posició de poder i de dominació sobre les dones. Les agressions masclistes tenen la base en aquestes relacions jeràrquiques de poder. Des d'aquesta lògica, els homes tenen atorgats uns drets sobre les dones, que els situen en una posició de superioritat. Això no vol dir que tots els homes exerceixin el poder que els és atorgat però sí que per la pròpia masculinitat patriarcal poden creure amb el dret a exercir-lo.

5. **El mateix sistema heteropatriarcal també posiciona en un nivell de subordinació i d'opressió a les persones que tenen una orientació sexual diferent a l'heterosexual**, què és la que legitima el sistema. Així, per les pròpies raons de la violència heteropatriarcal, lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i qualsevol persona amb adscripcions de gènere no normatives, pateixen aquestes violències.
6. **El context de lleure i oci és un lloc on es poden produir un determinat tipus d'agressions masclistes i cal detectar-les i actuar-hi**. Però també és un lloc que ha de permetre una presa de consciència individual i comunitària contra aquestes situacions.

9. Tipologies d'intervenció davant les agressions masclistes

Com a part d'aquest Protocol i del servei Punt lila, l'Ajuntament de Barcelona **pretén informar i sensibilitzar** en relació a les agressions masclistes als espais de **la Platja del Bogatell i el carrer Menéndez Pelayo** i els voltants on es realitzaran els concerts, diferenciant de quina zona prové la informació.

En relació a això, el servei compta amb parelles itinerants amb funcions de sensibilització i informació en diversos idiomes, servint-se de material divers de marxandatge, i informaran de la ubicació del punt fixe. Així mateix, aquesta actuació també pretén produir un efecte dissuasiu front a les agressions masclistes.

Al punt fixe s'ubicaran dos professionals que també faran una tasca de sensibilització i informació. D'altra banda, a la finalització de cada nit **la persona coordinadora del servei traslladarà la informació** general del servei, diferenciant les dades segons la ubicació dels concerts, els casos atesos i l'activació del 112 a les persones responsables de Coordinació de l'Ajuntament²:

- Responsable de l'ICUB al CECOR
- Feminismes i LGTBI, fent la descripció d'aquests casos.

Per major agilitat en la tramesa d'aquestes comunicacions es crearà el grup de missatgeria instantània.

En aquest sentit, el Punt lila desenvolupa **tres processos** diferenciats d'actuació segons sigui la situació plantejada:

- **Sensibilització**: Són les accions encaminades a donar a conèixer la campanya, explicar quin és l'objecte del dispositiu i la tasca que es realitza. Es tracta de donar visibilitat i sensibilitzar davant de les manifestacions que hi puguin haver de les violències masclistes i sexuals que ens podem trobar a l'espai públic i de lleure. També van orientades a proporcionar la informació dels recursos en aquest àmbit, i donar informació sobre altres manifestacions de les violències masclistes si les persones pregunten.
- **Assessorament**: és l'actuació que es duu a terme quan la/les persones reporten una situació de Violència Masclista o Violència Sexual que s'ha donat en el passat, de forma

² Aquests telèfons formen part dels contactes del grup de missatgeria instantània.

recent, durant el lleure o en qualsevol altre àmbit. En aquest cas es fa una escolta activa i es proporciona informació sobre recursos si s'escau (de vegades son situacions que ja estan resoltes, que la persona ja ha superat la violència masclista viscuda, o que estan en processos judicials i/o psicològics en l'actualitat). L'assessorament pot ser adreçada a la persona mateixa que ho explica o per les situacions d'algú del seu entorn a qui no saben com ajudar i acompanyar davant la situació de violència masclista.

- **Intervenció - Derivació:** quan l'equip professional detecta una situació de violència masclista greu o quan algú doni avis d'una situació de violència masclista que es dona en el moment en que és **operatiu el Punt lila**. Tant si és detectada per les persones tècniques del Punt lila o per algú que l'hagi avisat, l'equip l'atendrà per si requereix d'alguna actuació del propi Punt lila o l'activació del 112. Sovint aquestes actuacions també acaben amb informació a la persona que ha viscut l'agressió sobre recursos i els seus drets.

Davant de les **situacions greus**, sempre es respectarà la decisió de la persona agredida. I se la informarà que es procedirà a activar el 112. Aquesta activació no implica la denúncia de la persona agredida. L'equip professional informarà dels recursos i dels drets, i lliurarà en tots els casos el díptic "8 punts que has de saber davant d'una agressió sexual" (ANNEX 4 pp.25) i el del "Festes lliures de violència sexual" (ANNEX 5 pp.26).

10. Funcions específiques segons professionals

La Direcció de Feminismes i LGTBI destinarà el personal necessari per constituir un equip de professionals, entre les que es compta la persona referent de cada Punt lila, que desenvolupen les seves funcions com a parelles itinerants o ubicades al punt fixe.

A continuació es detallen les funcions dels agents responsables de l'aplicació del protocol.

10.1. Personal del punt fixe (Estands)

El punt fixe proporciona **informació a les persones usuàries**, i alhora esdevé un **espai d'acollida** on realitzar **l'atenció** a les persones agredides en cas de ser necessari.

Són funcions del personal del punt fixe:

1. Donar informació, assessorament i fer sensibilització en relació a les agressions masclistes. El punt fixe disposarà de díptics informatius del serveis municipals i d'un llistat d'entitats i recursos per atenció a les Violències Masclistes i Agressions LGTBIfòbiques.
2. En el cas d'agressió l'equip ha de valorar la gravetat de la situació i proporcionar un espai de seguretat i confort a la persona agredida i informar-la dels recursos disponibles al seu abast.

Davant de les **situacions greus**, sempre es respectarà la decisió de la persona agredida. I se la informarà que es procedirà a activar el 112. Aquesta activació no implica la denúncia de la persona agredida. L'equip professional informarà dels recursos i dels drets i lliurarà en tots els casos el díptic "8 punts que has de saber davant d'una agressió sexual" (ANNEX 4 pp.25) i el del "Festes lliures de violència sexual" (ANNEX 5 pp.26)

- En els casos greus activarà el 112 (CECOR, Centre de Comandament Avançat CCA). Com a mínim una persona del punt fixe tindrà la qualificació **d'alertant qualificat**. Per poder fer les gestions necessàries perquè aquest personal tingui la consideració d'alertant qualificat cal disposar de: nom i cognoms i número de telèfon oficial.
- 3. Activar el CUESB, si fos necessari.
- 4. Centralitzar totes les intervencions realitzades durant la nit (per part del punt fixe i per les parelles itinerants).
- 5. Coordinar-se durant la prestació del servei amb les parelles itinerants, amb el CECOR, CCA, i amb altres actors que estant intervenint a la zona.

El personal del punt fixe disposarà del telèfon mòbil del cap de torn de la GUB, únicament per a consultes i valoracions.³

10.2. Parelles itinerants.

Les funcions de les parelles itinerants són:

1. Fer tasques de sensibilització i informació en relació a les agressions masclistes en tota la zona de concerts adreçades al públic i especialment al col·lectiu juvenil en les zones especificades. A tal efecte disposaran de documentació informativa en format paper (díptics) en diferents idiomes (català, castellà i anglès) i/o també podran mostrar aquesta informació en suport digital per mitjà dels dispositius mòbils (Annex **2 i 3** pp.23 i pp. 24)
2. Detectar i intervenir, si fos necessari, davant de situacions d'agressions masclistes i sempre prioritzant la seva pròpia seguretat,
3. Contactar amb el professional amb funcions de referent de l'equip del Punt lila per activar el 112 davant d'urgències quan escaigui segons l'establert al protocol. El personal del punt fixe tindrà la qualificació d'alertant qualificat.

Davant de les **situacions greus**, sempre es respectarà la decisió de la persona agredida. I se la informarà que es procedirà a activar el 112.

³ Les activacions de serveis policials i del SEM es faran al telèfon d'emergències 112 en tots els casos. El telèfon del cap de torn de la GUB s'utilitzarà únicament per a fer consultes o valoracions, no per demanar la presència policial ni reaccionar davant d'una incidència urgent. En aquests casos, caldrà contactar sempre amb el 112.

Aquesta activació no implica la denúncia de la persona agredida. L'equip professional informarà dels recursos i dels drets i lliurarà en tots els casos el díptic "8 punts que has de saber davant d'una agressió sexual" (ANNEX 4 pp.25) i el del "Festes de violència sexual" (ANNEX 5 pp.26). La parella itinerant comunicarà les situacions greus a la persona coordinadora.

4. Activar CUESB, si fos necessari.
5. Coordinar-se durant la prestació del servei amb el personal del punt fixe i amb altres actors que estant intervenint a la zona.

10.3. Referent del Punt lila

La persona referent del servei de Punt lila traslladarà la informació de l'activitat desenvolupada durant la nit de treball al finalitzar la jornada.

Són funcions de la persona referent:

1. Traslladar via missatgeria instantània, a través d'un grup específic creat a per a tal finalitat⁴, la informació del desenvolupament del servei amb les dades de sensibilització, assessorament i intervenció- derivació efectuades. Traspasar les dades rellevants de funcionament del servei posant l'èmfasi en la informació dels casos atesos i especialment afegint la informació ampliada dels casos que han requerit l'activació del 112 a les persones responsables de l'Ajuntament.
 - **Durant la nit:** Davant de casos greus, el traspàs d'informació serà immediat.
 - **En acabar el servei nocturn:** Traslladar la informació general de l'activitat desenvolupada.
2. Elaborar la memòria seguint les indicacions donades per l'Ajuntament de Barcelona (Annex 7 pp.28)

La persona referent del Punt lila, estarà localitzable per mitjà de telèfon mòbil, i està inclosa al grup de missatgeria instantània i pot desenvolupar el seu rol de forma indiferenciada tant com a parella itinerant o al punt fixe.

11. Pautes d'actuació per a l'equip

En **TOTS** els casos caldrà:

- **Escoltar la persona agredida**, respectar la seva opinió i desitjos, i mantenir la confidencialitat.
- Proporcionar-li un **espai de seguretat** i buscar, si és possible, una persona de la

⁴ El grup de missatgeria està format per: Direcció de Feminismes i LGTBI, (Departament de Prevenció de les violències masclistes), tinença de Feminismes i LGTBI, Districtes, GUB, Gestió de conflictes i espai públic, CME, i la Direcció de Platges.

seva confiança per a acompanyar-la en el procés d'atenció.

- **Coordinar-se** i portar a terme totes les accions que siguin necessàries quant a l'activació de recursos sanitaris, CUESB i policials⁵.
- **Identificar a/els agressors**, sempre que es pugui (descripció, ubicació, intentar mantenir-lo localitzat fins a l'arribada de la patrulla –sempre amb garantia de la seguretat-)
- **Valorar/preguntar a la persona agredida si necessita algun altre tipus d'assistència** i informar que té dret a interposar una denúncia⁶, així com d'anar acompanyada d'un/a advocat/da (preferiblement experta en violències masclistes).
- Evitar i tallar els rumors.

11.1. Pauta d'actuació pel personal del punt fixe

- Donar informació i fer sensibilització en relació a les agressions masclistes.
- Recollir algunes dades demogràfiques i sobre les situacions de violència masclista a les persones que s'apropin a l'edifici (d'acord amb l'Annex 7). Les dades seran sempre amb caràcter anònim.
- Centralitzar totes les intervencions realitzades per tot l'equip (parelles itinerants i punt fixe).
- En el cas que arribi una persona que ha viscut una agressió, s'hauran de seguir les mateixes indicacions que per a la parella itinerant, descrites a continuació.

11.2. Pauta d'actuació per a la parella itinerant

Les parelles itinerants es poden trobar habitualment davant de **tres escenaris provables**:

- a. **Situació greu (agressió sexual, amenaces, coaccions...)**
- b. **Situacions menys greus.**

b.1. Seguiment puntual i obscè d'una persona o grup de persones, l'acorralament amb finalitat sexual, fer passar a una persona per una situació humiliant o vergonyosa, comentaris degradants o humiliants que ofenen la dignitat de les dones, **(infracció administrativa)**

b.2. Molèsties, que no arriben a ser considerades per la llei infraccions (ni penals ni administratives).

⁵ L'**activació policial** no va lligada necessàriament a la **denúncia** de la persona agredida, però en fets constitutius de delictes, en pot facilitar la recerca dels autors, els indicis i la investigació, en aquells casos en els que es pugui intervenir amb independència de la voluntat de la persona afectada.

⁶ Ídem anterior

Recordatori:

- En qualsevol cas, la intervenció de la parella itinerant s'ha de dirigir específica i **prioritàriament a atendre i assessorar la víctima**.
- No s'intervindrà en cas que es posi en risc la **integritat de la parella itinerant**. En aquest cas, s'alertarà sempre la policia a través del punt fixe que activarà el 112.
- Si hi ha el més mínim indici que el **conflicte suposa un risc** per a qualsevol component de la parella itinerant, per a persones alienes, per a la víctima o bé, si es preveu que pot agreujar-se, cal trucar urgentment al punt fixe per activar el 112.

a.- Situació greu:

Especialment donada la dinàmica de la nit l'equip prestarà especial atenció les situacions més greus.

Davant de la presumpta comissió de violència sexual d'un delictes (agressió sexual, amenaces, coaccions...)

En **TOTS** els casos **GREUS** (agressió sexual, amenaces, coaccions...) caldrà:

- **Escoltar la persona agredida**, respectar la seva opinió i els seus desitjos, i mantenir la confidencialitat.
- Proporcionar-li un **espai de seguretat** i buscar, si és possible, una persona de la seva confiança per a acompanyar-la en el procés d'atenció.
- Informar-la i lliurar-li els díptics:
 - Tríptic informatiu "8 punts que has de saber davant d'una agressió sexual" (ANNEX 4).
 - i el "Festes lliures de violència sexual" (ANNEX 5)
- **Coordinar els recursos** i activar el CECOR, 112 quan escaigui⁷.
- **Traslladar la descripció o identificació de les persones agressores**, sempre que es pugui, i la ubicació d'on han succeït els fets. Dins del possible seria important conèixer on es pot trobar localitzat fins a l'arribada de la patrulla.
- **Valorar/preguntar a la persona agredida si necessita algun altre tipus**

⁷ Es pot trucar al responsable del concert de l'ICUB: Ascensi Mir o David Blasco. O amb el CECOR o el 112

d'assistència i informar que té dret a interposar una denúncia el dia dels fets o en un altre moment⁸, així com d'anar acompanyada d'un/a advocat/da (preferiblement experta en violències masclistes).

- **Evitar i tallar els rumors.**

Davant de la comissió d'una infracció penal per una situació greu

- En el cas que, tant la parella itinerant com el personal del punt fixe, **observin o tinguin coneixement de la comissió d'un delict**e cal donar avís de manera immediata als cossos policials, trucant al **112**, i si escau, al **SEM**, mentre es dona suport a la persona agredida, si és possible.
- Una vegada al lloc, la patrulla de CME o GUB actuarà d'acord amb els seus Procediments Operatius, valorant les actuacions policials que s'han de dur a terme (detenció, investigació, valoració d'altres mesures cautelars, testimonis...).
- Les **funcions** més importants en aquest escenari de la parella itinerant, seran:
 - Assistència a la víctima. Se li lliuraran els díptics "Els 8 punts que has de saber davant d'una agressió sexual" (ANNEX 4), i el "Festes lliures de violència sexual" (ANNEX 5)
 - Informar a la víctima que es donarà avís als serveis policials.
 - Traspàs de les dades de què disposin a la patrulla de CME o GUB que s'hagi desplaçat al lloc (informació sobre l'agressor: on es troba, si ha fugit, com anava vestit, què han vist, etc.).

En el cas que **la persona agredida vulgui marxar del lloc sense esperar l'arribada de la patrulla**:

- Se la informarà de la conveniència d'esperar l'arribada de la patrulla policial.
- En tots els casos, s'informarà a la persona que té dret a demanar orientació jurídica, interposar una denúncia i a rebre atenció sanitària.
- Se li lliuraran els díptics:
 - "Els 8 punts que has de saber davant d'una agressió sexual" (ANNEX 4).
 - i el "Festes lliures de violència" (ANNEX 5)
- També se li oferirà informació, si ho desitja, sobre els recursos municipals, públics i d'entitats que intervenen i treballen en el marc de les violències masclistes, les violències sexuals i les agressions LGTBIfòbiques.

⁸ No hi ha cap marge de temps. Es pot denunciar quan la dona ho cregui oportú

b. Situacions menys greus.

També es poden donar altres situacions no considerades greus com son:

b.1. El **seguiment puntual i obscè** d'una persona o grup de persones, l'**acorralament** amb finalitat sexual, fer passar a una persona per una situació humiliant o vergonyosa, comentaris degradants o humiliants que ofenen la dignitat de les dones..., que poden ser **constitutives d'infracció administrativa**⁹. Depenent de la intensitat en què apareguin, podrien arribar a ser considerades delictes.

b.2. Les conductes o les actituds que són més aviat **molèsties**, i que no arriben a ser considerades per la llei infraccions (**ni penals ni administratives**).

Davant de conductes o actituds no delictives (inclou les actituds que es consideren **infraccions administratives** i també altres de més lleus que no es consideren infraccions –sinó, més aviat molèsties-).

- Ens hem d'apropar a la persona agredida i **demanar-li si necessita ajuda** (sempre i quan la situació garanteixi la seguretat de la parella itinerant).
- Si la persona diu que **NO vol cap tipus d'ajuda**, és important respectar la seva decisió. La resposta individual de la persona agredida és totalment lliure, entenem que ha de poder actuar com vulgui davant d'una agressió no delictiva. Si tenim qualsevol dubte quant a si la situació és o no delictiva, es fa la consulta (trucant al 112, GUB).
- Si diu que **SÍ vol la nostra ajuda**:
 - i. Preservar i atendre la persona agredida **sense que se senti exclosa de l'espai de lleure**, sempre que no comprometi la seva seguretat. Sempre que sigui possible, li hem de proporcionar un **espai de seguretat i apartar-la de l'agressor**.
 - ii. En cas que l'agressor mantingui una **actitud violenta respecte a la víctima o la parella itinerant** caldrà buscar suport immediat en els serveis policials, comunicant-se amb el punt fixe per activar el 112.
 - iii. Caldrà **informar a la persona assetjada que té dret** a interposar una denúncia administrativa (en cas que el supòsit estigui inclòs en les infraccions administratives existents).
 - iv. **Si la persona vol efectuar una denúncia administrativa**, se li oferirà l'assessorament jurídic i acompanyament psicològic que li pugui prestar el PIAD sobre aquest procés. Si vol fer la denúncia administrativa, s'haurà de requerir la intervenció dels cossos policials per a la seva tramitació (posar-se en contacte amb

⁹ Veure ANNEX 6: conductes de constitutives d'infracció administrativa. En cas que es produeixi davant de menors es tracta d'un delictes tipificat al Codi Penal, i per tant té la consideració de greu.

el punt fixe per tal d'activar MMEE o GUB trucant al 112)¹⁰. Per més informació de les conductes de constitutives d'infracció administrativa veure ANNEX 6. La patrulla policial que tramitarà la denúncia informará de les necessitats específiques en cada cas concret.

- v. Si aquesta persona necessita suport emocional i/o estar-se en un espai més tranquil o vol informació sobre **entitats i recursos** existents, l'acompanyarem a on se li pugui prestar aquest suport (punt fixe...).

12. Violències sexuals facilitades per alcohol o altres substàncies.

En el context de festes és molt freqüent el consum d'alcohol i altres substàncies, que afecten la capacitat de consciència de les persones.

Els consums propicien major permissivitat en les relacions, i són un detonant d'actituds i dinàmiques que en altres espais no es donarien. No obstant, el consum de qualsevol substància no ha de constituir cap excusa ni justificació com a causant d'agressions.

En aquestes circumstàncies s'incrementa la vulnerabilitat, ja que la persona no es troba en condicions d'atorgar un consentiment vàlid.

Per això, si bé el consum de tòxics no és objecte d'aquest protocol, sí que hi ha algunes consideracions a tenir present en els següents casos:

- Submissió química
- Vulnerabilitat química
- Punxades

L'estat de consciència de la persona serà l'element a considerar per prevenir situacions de violència sexual facilitades per alcohol o altres substàncies, ja que afecten essencialment la capacitat d'atorgar un consentiment vàlid.

Cada una d'aquestes situacions genera un escenari on cal valorar l'estat d'afectació observable de la persona, i proporcionar l'atenció més adient, sigui preventiva o de derivació.

12. a. Submissió química i vulnerabilitat química.

Cal distingir entre:

- La submissió química és l'administració de fàrmacs o substàncies tòxiques a una persona amb la finalitat de cometre actes delictius (robatoris, assetjaments i agressions sexuals...).
- La vulnerabilitat química s'atribueix a l'autoconsum, situació que pot ser aprofitada per perpetrar violències sexuals.

¹⁰ Si es tracta d'un comportament d'assetjament sexual es pot denunciar i sancionar com a infracció administrativa lleu prevista a l'article 37.5 de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana. L'art. 37.5 recull com a infracció "la realització o incitació a la realització d'actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual, o l'execució d'actes d'exhibició obscena, quan no constitueixin infracció penal". De conformitat amb l'art. 39 del mateix text legal, la sanció que es pot imposar per aquestes conductes és una multa d'entre 100 i 600 euros.

Tant si es tracta d'una situació d'autoconsum com de consum induït, davant de la detecció d'una situació d'interacció que podria ser abusiva amb una persona que ha consumit alcohol o drogues és important valorar el grau de consciència. Per això hem de demanar si està bé o necessita ajuda.

- a) Si **no té una falta molt greu de consciència** i ens diu que **està incòmode** per l'actitud insistent o assetjadora d'una altra persona, li oferirem suport per a connectar-la o buscar les amistats o familiars. Si les seves amistats o familiars no es localitzen, se li oferirà fer una trucada telefònica o acompanyament a un lloc segur on pugui estar tranquil·la i es pugui recuperar. Si és necessari es comunicarà al punt fixe per a valorar contacte amb el CUESB.
- b) Si **l'afectació de consciència és greu** (dificultat de parla, pateix amnèsia total o parcial, o té flashbacks entre altres), cal assegurar que en cap cas es quedi sola. Cal confirmar que queda acompanyada per familiars o amistats de confiança. Si això no és possible o segur, li prestarem acompanyament professional, i un lloc segur mentre es recupera. Aquestes situacions **sempre es comunicaran al punt fixe per valorar la derivació**.

En cas que hi hagi una agressió sexual associada, cal derivar als hospitals de referència per aquests casos (veure apartat 15).

12.b. Punxades

Es tracta d'un fet minoritari però real, que ha propiciat un estat d'alarma social, i al que cal estar amatent. Les punxades són una forma de terroritzar i limitar l'accés al gaudi.

Si alguna persona manifesta haver sentit una punxada procedirem de la mateixa manera que si es tractés d'una situació greu proporcionant-li un espai segur per atendre-la.

- En aquests casos **sempre** s'activarà el SEM (Sistema d'Emergències Mèdiques), a través del telèfon **112**.
- En aquest cas és important l'agilitat en la intervenció i la resposta (activació de recursos).
- Si es detecta associada una agressió sexual es seguirà la mateixa pauta d'actuació que en cas de situació greu (veure apartat 11a)
- En aquells casos en què la víctima no vulgui assistència mèdica i depenent de l'estat emocional, s'activa el CUESB
- En cap cas deixar-la sola, sent proactiu per trobar familiars o amistats, o en el seu cas activar el CUESB.
- Si la persona pot anar per mitjans propis a l'hospital, cal que ho faci acompanyada i en el menor temps possible.

En cas d'una punxada que **no** porti associada una agressió sexual, s'han d'adreçar a qualsevol hospital (Hospital del Mar, Hospital de St. Pau...).

En cas que hi hagi una agressió sexual associada, cal derivar als hospitals de referència per aquests casos (veure apartat 15).

13. Sobre la denúncia

Cal tenir present que l'activació policial no va lligada necessàriament a la denuncia de la persona agredida, però en fets constitutius de delictes, en pot facilitar la recerca dels autors, els indicis i la investigació, en aquells casos en els que es pugui intervenir amb independència de la voluntat de la persona afectada.

13.1.-Si la persona VOL interposar una denúncia:

- Informar de la conveniència d'esperar l'arribada de la patrulla policial al lloc o, en cas que ho refusi, adreçar a la persona agredida al Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) del CME.
- Informar que hi ha una oficina conjunta de MMEE i GUB oberta 24 hores tots els dies, durant el temps de vigència del present Protocol, al Pg. Joan de Borbó, 32 on es valorarà la casuística concreta, podent desplaçar la formalització d'aquesta denuncia a les dependències del Cos de Mossos de Ciutat Vella¹¹ a on se les acompanyarà.
 - GUB i CME estan les 24h en aquesta oficina per recollir denúncies segons les competències de cada cos policial.
- Informar a la persona que, en el moment d'interposar la denúncia, té dret d'anar acompanyada d'un/a advocat/da (preferiblement experta en violències masclistes).
- En el cas de ser una agressió homòfoba, informar de l'Oficina per la No Discriminació LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona (telf. 93 413 20 00/93 304 24 21).

13.2. Si la persona NO SAP o NO VOL posar una denúncia

- Informar de la conveniència d'esperar l'arribada de la patrulla policial al lloc.
- Escoltar amb respecte, mostrar empatia i proporcionar-li el suport que necessiti. Esbrinar amb quin recolzament i suport compta, si alguna persona més coneix l'agressió i en la mesura del possible, intentar que no marxi sola (trucar a amic/ga, familiar...etc).
- Donar-li informació sobre els serveis que intervenen i treballen en el marc de les violències masclistes, les violències sexuals i les agressions LGTBfòbiques.

14. Detecció per part d'altres operatius.

Atès que hi ha altres operadors a la zona (GUB, controladors d'accés, vigilants de seguretat, auxiliars...) es pot detectar alguna situació d'assetjament o violència sexual que requereixi l'atenció de l'equip del Punt lila.

¹¹ En aquesta oficina, la GUB conjuntament amb el CME gestiona especialment delictes sense autor conegut. Per situacions d'agressions sexuals es requereix l'activació d'unitats especials d'investigació; i per a l'atenció d'aquestes situacions de forma més reservada i en espais amb major privacitat és a les dependències del CME de Ciutat Vella.

En aquest cas es contactarà a la persona coordinadora del Punt lila per a coordinar l'atenció que li pot oferir l'equip en un espai privat. Igualment, si es requereix, les persones components de l'equip es podran desplaçar a la zona on es trobi la víctima per donar suport *in situ*.

A aquest efecte, el telèfon de la persona coordinadora de l'equip forma part de la relació de telèfons de contacte de cada un dels dos Punt lila de les dues zones de concerts; i es traslladarà als diferents operadors que intervenen a la zona.

En cas que la GUB o altres operadors detectin alguna situació d'assetjament o violència sexual que requereixi l'atenció de l'equip del Punt lila, es contactarà amb la persona referent del Punt lila per a coordinar l'atenció que li pot oferir l'equip en un espai privat sempre respectant la voluntat de la víctima en el cas que no vulgui.

15. Assistència en l'àmbit de la salut

En cas de tenir coneixement de qualsevol acte contra la llibertat sexual de les persones que impliqui un impacte emocional: angoixa, ansietat, inseguretat, i des dels tocaments fins a la violació cal:

- Acompanyar i donar suport a la persona.
- Prioritzar l'assistència a l'hospital de referència on es realitzarà una atenció integral.
- Comissionar immediatament els cossos policials trucant al 112 (com en qualsevol altre delictes).
- Informar a la persona que, si ho necessita, té dret a rebre assistència mèdica encara que no vulgui o no sàpiga si vol posar una denúncia.
- Explicar-li a la persona que a l'hospital activaran el protocol d'agressions sexuals. Li faran una atenció integral: un examen mèdic, proves d'ITS, anticoncepció d'urgència (AU) i, si calgués, valoraran medicació profilàctica per algunes ITS, i presentaran un informe de lesions al jutjat. Informar també si la persona és menor d'edat, que des de l'Hospital avisaran als pares o tutors legals.

HOSPITALS DE REFERÈNCIA EN CAS D'AGRESSIÓ SEXUAL:

- Per a majors de 16 anys: Servei d'Urgències de l'Hospital Clínic
- Per a menors de 16 anys: Servei d'Urgències Hospital Vall Hebron

- Lliurar-li els díptics:
 - ✓ **"Festes lliures de violències sexual"** de pautes sobre agressions sexuals amb penetració en què, entre d'altres, s'informa que si ha hagut una agressió sexual amb penetració (de penis, dits o objectes), si s'ha canviat de roba i/o s'ha rentat

podrien desaparèixer algunes proves. Sí ha estat una violació bucal, si es renta les dents, beu o menja també es podrien esborrar algunes proves. El díptic està en català, castellà i anglès. (ANNEX 5 pp. 26)

- ✓ “Els 8 punts que has de saber davant d’una agressió sexual” (ANNEX 4 pp. 25)

16. Suport adicional al Punt lila

Per donar suport al Dispositiu i facilitar la col·laboració i coordinació amb la GUB es compta amb les següents mesures addicionals:

- La GUB informará a l’ICUB i a la Direcció de Feminismes i LGTBI dels **Itineraris segurs** i les seves característiques, per tal que el Dispositiu de Punt lila pugui donar indicacions de recorreguts recomanats per a les persones que requereixin atenció.
- La GUB incorporará el telèfon de referència del servei del personal dels Punt lila com a **"Alertant Qualificat del 112"**, perquè tingui prioritat en l'atenció telefònica. Per poder fer les gestions necessàries perquè aquest personal tingui la consideració d’alertant qualificat cal disposar de: nom i cognoms i número de telèfon oficial.
- La GUB contactarà a l’inici i finalització del servei amb el personal del punt fixe. Es facilitarà al personal del punt fixe el telèfon mòbil del cap de torn dels Districtes on s’intervingui, per a consultes i valoracions.¹²

17. Centre de comandament avançat. CCA

En els 2 espais on hi ha Punt Lila, Platja del Bogatell i c/Menéndez Pelayo) hi ha CCA (Centre de Control Avançat)

Els responsables per part de l’ICUB del CCA son Ascensi Mir i David Blasco¹³, que es distribueixen d’acord amb el següent quadre:

Concerts	Divendres 22	Dissabte 23	Diumenge 24
Bogatell	A. Mir	D. Blasco	A. Mir
c/Menéndez Pelayo	D. Blasco	A. Mir	D. Blasco

Els seus telèfons es troben inclosos al grup de missatgeria instantània.

18. CECOR

El Centre de Coordinació de Seguretat (CECOR) és una oficina de caràcter tècnic que distribueix els mitjans humans i materials de las institucions que participen en el dispositiu de seguretat.

Durant totes les festes de la Mercè funciona el CECOR per atendre qualsevol situació que requereixi els serveis de seguretat, mèdics o d’altre índole que es necessitin en els diferents espais de festa de la ciutat.

¹² Les activacions de serveis policials i del SEM es faran al telèfon d’emergències 112 en tots els casos. El telèfon del cap de torn de la GUB s’utilitzarà únicament per a fer consultes o valoracions, no per demanar la presència policial ni reaccionar davant d’una incidència urgent. En aquests casos, caldrà contactar sempre amb el 112.

¹³ Ascensi Mir tf: 660 026 707. David Blasco 678 463 183

CECOR

- 619 13 15 07
- 93 312 63 22/23

19. Situacions susceptibles d'intervenció del CUESB

El servei podrà demanar la intervenció del Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB) sempre i quan:

- La persona no tingui suport propi ni manera de contactar amb qui li pugui prestar
- Podria estar en situació de risc si no rep una atenció.
- Situacions de discriminació que precisen una atenció urgent psicosocial.

Si estan sota l'efecte de l'alcohol o substàncies estupefaents, s'ha de valorar si hi ha criteris per activar el 112 o si aquest ha intervingut sense conseqüències per anar a un hospital.

Si des del Punt lila s'identifica que **la persona no compta amb suports d'amistats** i es troba en una situació vulnerable (pèrdua de mòbil, documentació, contactes...), i de risc, tot i que l'exploració s'haurà de fer quan els efectes de l'alcohol hagin passat, es poden activar el CUESB d'urgència per valorar la situació i possible activació de recursos, trucant al telèfon 900703030.

20. Han contribuït en l'elaboració del Protocol

- Circuit Barcelona contra la violència masclista:
 - CUESB
 - Guardia Urbana de Barcelona
 - Consorci Sanitari de Barcelona
- Departament de prevenció de les violències masclistes. Direcció de Serveis de feminismes i LGTBI.
- ICUB

21. Bibliografia consultada

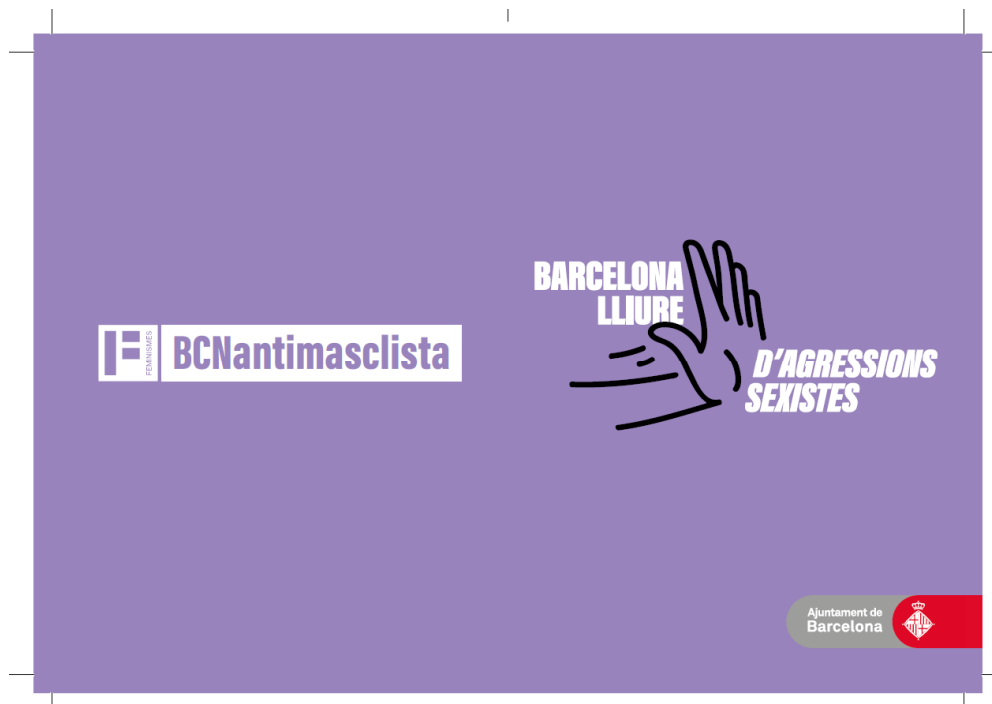
- Protocols del dispositiu del Front marítim dels anys 2017, 2018 i 2019, 2021 i 2022.
- Assemblea de barri de Poble Sec et al. *Protocol d'actuació contra les agressions sexistes*. Festes Majors del Poble Sec. Juliol 2015.

- Assemblée de Dones feministes de Gràcia. *Protocol contra agressions sexistes*. Festes de Gràcia. 2015.
- Ayuntamiento de Elorrio. *Directrices ante las agresiones sexistas en fiestas*. Fiestas de Elorrio. Bizkaia.
- Departament de Salut. *Protocol per a l'abordatge de la violència masclista. Pla estratègic d'ordenació de serveis de l'atenció a la salut a Catalunya. Document operatiu de violència sexual*. Departament de Salut, 1a. ed., desembre 2010.
- Llei núm.251/VIII. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya. *Llei5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista*. Barcelona. 28 d'abril, 2008.
- *Llei 11/2014 per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*. Barcelona. 17 octubre, 2014.
- Organització Mundial de la Salut. Violència contra la mujer: violencia de pareja y violencia sexual contra la mujer. Nota descriptiva N°. 239. Actualització setembre de 2011. Ginebra, Organización Mundial de la Salud, 2011. 3.
- Pineda, Montse; Toledo, Patsili. *L'abordatge de les violències sexuals a Catalunya: marc conceptual sobre les violències sexuals. Violències sexuals: un marc conceptual teòric i ètic*. Bellaterra. Barcelona, 2016.

22. ANNEX 1: Kit d'avituellament.

- **Aigua potable fresca** pel consum tant de les persones ateses com per les/els professionals.
- Es disposarà de **ventalls** i un **espai d'atenció ventilat** per atendre a les persones.
- És recomanable que el servei disposi de gel hidroalcohòlic, així com una farmaciola bàsica. Per a altres situacions es coordinarà i col·laborarà amb els serveis existents a la zona de concerts (Creu Roja, SEM...)

23. ANNEX 2: Díptics informatius

BCNantimasclista

No hi ha excuses que justifiquin cap agressió masclista.

És responsabilitat de tots i totes visibilitzar aquestes agressions, tant físiques com verbals, així com les discriminacions per motius de gènere, identitat o orientació sexual.

Els comentaris ofensius o degradants, els insults, les persecucions, els tocaments no consentits, els intents de violació o violacions... són agressions intolerables que cal erradicar amb la implicació de tothom.

**Si ho veus, no callis,
ACTUA**

Si has viscut alguna agressió i necessites suport, pots contactar amb:

112

TELÈFON D'EMERGÈNCIES

Atenció 24 hores, 365 dies:

En català, castellà, anglès, francès i alemany.

900 900 120

CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Atenció 24 hores, 365 dies l'any,
en 124 idiomes.

Confidencial i gratuït.

24. ANNEX 3: Serveis municipals.

SAS

Servei d'Atenció Socioeducativa de l'Agència ABITS per al Treball Sexual

Servei municipal d'atenció integral per a persones que exerceixen o han exercit el treball sexual a la ciutat de Barcelona. Ofereix orientació social, sanitària, laboral o jurídica i atenció psicològica.

Horaris d'atenció al públic:

- Per consultes i demanar visita, podeu trucar al telèfon 932 564 456 / 608 848 624, de dilluns a dijous, de 9 a 19 h, i divendres, de 9 a 15 h.
- Telèfon gratuït (d'ús exclusiu per a les usuàries) 900 722 200, de dilluns a dijous, de 9 a 19 h, i divendres, de 9 a 15 h.
- En cas d'urgència, s'ofereix atenció sense cita prèvia els dijous, d'11 a 15 h.

C/ València, 344, entresol
Tel. 932 564 456 / 608 848 624
sas@bcn.cat

Transports:

- Metro Verdaguers (L4, L5), Tetuan (L2) i Girona (L4).
- Bus 6, 7, 19, 33, 34, 54, 62, B24, D50, H10, H12, V19.

Telèfon d'urgències gratuït
900 900 120
Contra la violència
masclista **Atenció 24 h**

La Regidoria de Feminismes i LGTBI s'encarrega de promoure la defensa dels drets i de les condicions de vida de les dones de Barcelona. Amb aquest objectiu, l'Ajuntament de Barcelona compta amb una xarxa de serveis i recursos d'informació, assessorament i atenció que tenen per finalitat la promoció personal i social de les dones i la lluita contra qualsevol forma de discriminació i violència masclista.

barcelona.cat/dones

Serveis municipals per a les dones

PIAD SARA UTEH PLURAL SAS

PIAD

Punts d'informació i atenció a les dones

Serveis municipals de proximitat que ofereixen informació i atenció en tots aquells temes que interessen i preocupen les dones. Estan adreçats a les dones majors d'edat i a les noies de 12 a 17 anys. Possibiliten l'accés a diferents recursos de la ciutat, de tipus laboral, associatiu, cultural i educatiu, entre d'altres. També ofereixen assessorament jurídic i psicològic gratuït.

Cal concertar cita prèvia trucant al telèfon gratuït 900 922 357, de dilluns a dijous, de 9 a 19 h, i divendres, de 9 a 16 h, o enviant un correu electrònic al PIAD corresponent.

PIAD CIUTAT VELLA
C/ Comerç, 5
piad_ciutavella@bcn.cat

PIAD EXAMPLE
C/ Calàbria, 264 (accés pels jardins de Rosa Doulofeu)
piad_example@bcn.cat

PIAD SANTIS-MONTAIGÜ
Pla de Fruixeda Gelabert, 2
piad_santismontaiguc@bcn.cat

PIAD LES CORTS
Pl. Coma, 18
piad_lescorts@bcn.cat

PIAD SARRIA - SANT GERVASI
Pl. Consell de la Vila, 7
piad_santasantgervasi@bcn.cat

PIAD GRÀCIA
Pl. de la Vila de Gràcia, 2
piad_gracia@bcn.cat

PIAD HORTA-GUINARDO
C/ Arenys, 75
piad_horta@bcn.cat

PIAD SANT ANDREU
Via Favència, 399
[cantonada ctra. de Ribes, 51-65]
piad_santandreu@bcn.cat

PIAD NOU BARRIS
Pl. Major de Nou Barris, 1
piad_noubarris@bcn.cat

PIAD NOU BARRIS ZONA NORD
Av. Rasos de Peguera, 25
piad_nou_barris_cm@bcn.cat

PIAD SANT MARTÍ
Gran Via de les Corts Catalanes, 837, 2a planta
piad_santmarti@bcn.cat

SARA

Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida

Servei municipal d'atenció integral, específic i especialitzat adreçat a dones, infants i adolescents en situació de violència masclista, i a persones del seu entorn proper directament afectades. També ofereix assessorament a professionals i a persones de l'entorn de les víctimes.

El SARA ofereix:

- Informació i assessorament.
- Tractament i acompanyament psicològic i social.
- Assessorament legal.
- Accés als recursos de protecció especialitzats.
- Acompanyament en la inserció laboral.
- Assessorament a professionals.

A qui s'adreça:

- Dones, i llurs fills i filles, que visquin a la ciutat de Barcelona.
- Adolescents i joves que visquin relacions afectivosexuals abusives, actes d'homofòbia o lesbofòbia.
- Entorn proper de les persones que visquin o hagin viscut situacions de violència masclista.

Horaris d'atenció al públic:

- Cita prèvia: trucant de dilluns a dijous, de 9 a 19 h, i divendres, de 9 a 16 h.
- Si tens de 12 a 17 anys, truca al 932 915 959 o escriu-nos a sara.jove@bcn.cat.
- Urgències: si no pots trucar abans, vine de dilluns a divendres no festius, de 9 a 13 h.

C/ Marie Curie, 16
Tel. 900 922 357 (gratuït)
sara@bcn.cat

Transports:

- Metro Llacuna (L4).
- Bus 47, 76, 82, 122, H4, D40, D50, V27, V29.

Fora de l'horari d'atenció del SARA, us podeu adreçar al Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB), al c/ Llacuna, 25, o trucar al telèfon gratuït 900 703 030.

UTEH

Unitat contra el Tràfic d'Essers Humans

La Unitat contra el Tràfic d'Essers Humans és un servei de l'Ajuntament de Barcelona que presta atenció integral (psicològica, social i jurídica) a les persones víctimes del tràfic d'essers humans i assessora les entitats socials i professionals que ho requereixin, oferint formació especialitzada.

L'accés al servei es fa per derivació d'altres serveis o professionals.

unitatTEH@bcn.cat

PLURAL

Centre de masculinitats

Plural és un equipament municipal dirigit a la població masculina que vol fer canvis cap a models relacionals més oberts, respectuosos i saludables.

Horaris d'atenció al públic:

- De dilluns a dijous, de 9 a 14 h i de 15 a 20 h.
- Divendres, de 9 a 15 h.

Av. Marquès de l'Argentera, 22
Tel. 933 491 610
plural@bcn.cat

Transports:

- Metro Barceloneta (L4).
- Bus 47, 59, D20, H14, V19.

25. ANNEX 4: Els 8 punts que has de saber davant d'una agressió sexual.

Ajuntament de Barcelona

Barcelona defensa les relacions sexuals lliures i consentides. Si alguna persona t'impedeix la llibertat sexual obligant-te a fer, presenciar o suportar actes que et resulten hostils o degradants, pots denunciar-ho.

INFORMA-TE'N!

FEBRER 2019

Hi ha 8 punts que has de saber:

- Tant si decideixes denunciar com si no, tens dret a rebre suport i atenció psicològica i mèdica** per enfocar, de la manera que tu decideixis, l'agressió que has patit.
- És important acudir a un centre mèdic com més aviat millor a fi de rebre suport emocional pel dany causat i de registrar les proves de l'agressió.** Les primeres hores després de l'agressió sexual són crucials per obtenir indicis que garanteixin el resultat òptim de la investigació. I si sospites que l'agressor t'ha subministrat alguna droga o algun tòxic et faran les proves pertinents.
- En els casos de violació i d'agressions sexuals, les úniques proves objectives finalment són les mostres d'ADN.** En cas d'abús sexual mitjançant submissió química, les primeres hores són clau per detectar determinades substàncies en el cos de la víctima. Per això et recomanem que no et rentis, et dutxis ni et canvies de roba i que, en cas de violació per via bucal, no ingereixis aliments ni begudes abans d'acudir a un centre mèdic.
- El servei mèdic d'urgència de referència a la ciutat de Barcelona és l'Hospital Clínic de Barcelona.** Adreça't al seu servei d'urgències: c/ Villarroel, 170, 08036 Barcelona. Telèfon: 932 275 400 (extensió 2137).
- Si ets a l'hospital i decideixes denunciar, el mateix hospital es responsabilitzarà d'enviar el comunicat de lesions al jutjat de guàrdia corresponent i s'encarregarà d'avisar la policia/Mossos d'Esquadra i el o la metge forense.** També pots presentar la denúncia directament a la comissaria de policia més propera o al jutjat de guàrdia, en aquest darrer cas hauràs de dur-hi tu l'informe mèdic.
- Si ets a l'hospital i no vols denunciar, has de saber que el centre mèdic està obligat a informar les autoritats judicials de qualsevol agressió sexual, amb el teu consentiment o sense, però això no implica l'inici d'un procediment judicial.**
- La denúncia implicarà l'inici d'un procediment penal contra l'agressor.** El procediment penal pot ser dur i no assegura una condemna justa per a l'agressor, però és l'única manera de combatre'l i d'evitar-ne la impunitat.
- A l'hora d'interposar la denúncia, recorda que tens dret a rebre assistència letrada en les dependències policials i judicials.** Et recomanem que la sol·licitis perquè un advocat o una advocada vetllin pel bon funcionament del procés. Disposes també d'entitats jurídiques especialitzades amb una àmplia experiència a tractar casos d'agressió sexual, pots consultar-les al web barcelona.cat/bcnantimasclista.
- Si et trobes en situació administrativa irregular també tens dret a accedir de manera gratuïta als serveis sanitaris d'urgència, a disposar d'un intèrpret i, si decideixes denunciar, també.**

Ajuntament de Barcelona

Barcelona defiende las relaciones sexuales libres y consentidas. Si alguien impide tu libertad sexual obligándote a hacer, presenciar o soportar actos que te resultan hostiles o degradantes, puedes denunciarlo.

¡INFORMATE!

FEBRERO 2019

Ocho puntos que debes saber:

- Tanto si decides denunciar como si no, tienes derecho a recibir apoyo y atención psicológica y médica** para enfocar, de la forma que tú decidas, la agresión que has sufrido.
- Es importante acudir a un centro médico cuanto antes para recibir apoyo emocional por el daño causado y de registrar las pruebas de la agresión.** Las primeras horas después de la agresión sexual son cruciales para obtener indicios que garanticen el resultado óptimo de la investigación. Y si sospechas que el agresor te ha suministrado alguna droga o tóxico, te harán las pruebas pertinentes.
- En los casos de violación y agresiones sexuales, las únicas pruebas objetivas acaban siendo las muestras de ADN.** En caso de abuso sexual mediante sustracción química, las primeras horas son clave para detectar determinadas sustancias en el cuerpo de la víctima. Por eso, te recomendamos que no te laves, duches o cambies de ropa y que, en caso de violación por vía bucal, no ingieras alimentos ni bebidas antes de acudir a un centro médico.
- El servicio médico de urgencia de referencia en la ciudad de Barcelona es el Hospital Clínic de Barcelona.** Dirígete a su servicio de urgencias: Villarroel, 170 (Barcelona 08036), teléfono: 932 275 400 (extensión 2137).
- Si estás en el hospital y decides denunciar, el mismo hospital se responsabilizará de enviar el parte de lesiones al juzgado de guardia correspondiente y se encargará de avisar a la policía o Mossos d'Esquadra y al médico o médica forense.** También puedes presentar la denuncia directamente en la comisaría de policía más próxima o en el juzgado de guardia; en este último caso, tendrás que llevar tú el informe médico.
- Si estás en el hospital y no quieres denunciar, tienes que saber que este está obligado a informar a las autoridades judiciales de cualquier agresión sexual, con o sin tu consentimiento, pero eso no implica el inicio de un procedimiento judicial.**
- La denuncia implicará el inicio de un procedimiento penal contra el agresor.** El procedimiento penal puede ser duro y no asegura una condena "justa" para el agresor, pero es la única forma de combatirlo y evitar su impunidad.
- A la hora de interponer la denuncia, recuerda que tienes derecho a recibir asistencia letrada en las dependencias policiales y judiciales.** Te recomendamos que la solicites para que un abogado o abogada vele por el buen funcionamiento del proceso. Dispones también de entidades jurídicas especializadas con una amplia experiencia en agresiones sexuales; puedes consultar el web barcelona.cat/bcnantimasclista.
- Si te encuentras en situación administrativa irregular, también tienes derecho a acceder de forma gratuita a los servicios sanitarios de urgencia, a disponer de un intérprete y, si decides denunciar, también.**

26. ANNEX 5: Festes lliures de violències sexual.

Recorda que estar sota els efectes de l'alcohol o altres drogues no implica cap invitació a ser agredit/da sexualment. Una agressió és sempre una agressió i rebràs atenció sense cap valoració ni judici.

Conserva aquest fullotó per si de cas, tant per a tu, com per a una amistat.

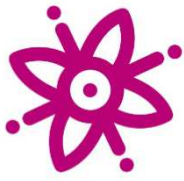

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

Ens públic de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona

FESTES LLIURES DE VIOLENCIA SEXUAL

**Barcelona defensa les relacions
sexuals lliures i consentides.
Qualsevol acte de naturalesa sexual
no consentit és violència sexual
i és un delictes.**

Circuit
Barcelona
contra la
Violència
Masclista

Quines són les conseqüències psicològiques de la violència sexual?

Les conseqüències psicològiques de la violència sexual són **molt freqüents** i es poden manifestar, de manera més o menys intensa, a partir del mateix moment del fet o més tard i de forma gradual. Si presentes algun d'aquests **simptomes** és recomanable que parlis amb **professionals experts**:

- Reviure la situació viscuda.
- Por i ansietat.
- Sensació d'irrealitat.
- Viure en estat d'alerta permanent.
- Evitació de situacions o pensaments que recorden el fet.
- Tristesa, desànim, ràbia.
- Culpa, vergonya.
- Canvis en el funcionament diari i/o en la teva imatge.
- Abús d'alcohol i altres drogues.

La intervenció des del primer moment et permetrà entendre què t'està passant, disminuirà les seqüeles i afavorirà la recuperació.

Hospital Clínic de Barcelona
Programa de prevenció i intervenció en seqüeles psíquiques a persones que han patit violència sexual. Accés al programa a través del servei d'urgències.

Centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR)
Pots contactar amb l'ASSIR del teu CAP per ser atesa per una psicòloga especialitzada.

Servei d'Atenció, Recuperació i Acol·lida (SARA).
900 922 357 sara@bcn.cat

Telèfon ICD Contra la violència masclista.
Tel. 900 900 120 –atenció 24 hores –

CUESB
900 703 030

Què fer si has patit una agressió sexual?

- Dirigeix-te a un lloc **segur**, lluny de l'agressor i posa't immediatament en contacte amb algú que pugui ajudar-te: amiga/amic, familiar, policia. Si tens lesions, pots trucar al 112.
- No et banyis ni dutxis i **conserva les proves de l'agressió** (roba, objectes...). No beguis, mengis ni et raspallis les dents i, en la mesura del possible, evita orinar i anar de ventre.
- En cas que hagis consumit **alcohol o altres drogues**, no et preocupis, et podem atendre i esperar el moment que et trobis en millors condicions per gestionar la teva atenció.
- Dirigeix-te com més aviat millor al **Servei d'Urgències de l'Hospital Clínic de Barcelona** a fi de rebre l'atenció necessària, prevenir el risc d'embaràs o de malalties de transmissió sexual i obtenir les proves biològiques de l'agressió.
- El mateix hospital es farà càrrec d'avisar a la metgessa o metge forense. A més, si vols presentar una **denúncia**, també es farà càrrec d'avisar la policia. La denúncia pot implicar l'inici d'un procediment judicial contra la persona agressora. Per més informació sobre els teus drets, pots adreçar-te al telèfon 900 121 884 o a la bústia infovictimesdelicte.justicia@gencat.cat de dilluns a divendres de 8 a 22 hores.
- Els primers dies procura estar acompanyat/da a casa teva o a casa d'un familiar o amig/a/amic. Quan tinguis l'oportunitat, escriu o grava el relat de tot allò que records de l'agressió, amb el màxim detall possible. Això t'ajudarà durant el procés de recuperació i per qualsevol acció legal que decideixis iniciar.
- Deixa't ajudar i recorda que l'agressió que has patit **no és culpa teva** i que la recuperació serà un procés que necessitarà temps.
- Si ets una **persona estrangera**, amb documentació o sense, tens dret a l'assistència sanitària d'urgència gratuïta, a disposar d'un intèrpret i a interposar denúncia, si ho decideixes.

Hospital Clínic de Barcelona
Urgències: C/ Villarreal, 170, 08036 Barcelona. Tel. 932 275 400

27. ANNEX 6: Conductes constitutives d'infracció administrativa.

Les següents conductes són constitutives d'infracció administrativa i es denunciaran per l'article 37.5:

- **Exhibicionisme** obscè davant de persones adultes, sempre que no siguin persones menors, o amb discapacitat i necessitats d'atenció especial. Resulta fàcil d'identificar per analogia amb l'exhibicionisme davant de menors, amb l'afegit que davant persones adultes és necessari que hi hagi algun component que doti d'obsenitat l'acte, per tal de diferenciar-lo d'actes de nudisme.
- **Masturbació en espais públics o oberts davant de persones adultes**, sempre que no siguin persones menors, amb discapacitat i necessitats d'atenció especial. Cal entendre en aquest supòsit espai públic com un espai de lliure accés a tothom. S'utilitza el concepte d'espai públic en un sentit ampli.
- **Injúria sexual**. Manifestacions verbals que ofenen la dignitat de les dones i que siguin degradants o humiliants o creïn una situació intimidatòria, hostil ofensiva.
- **Seguiment obscè**. Consisteix en seguir una persona o un grup de persones, de manera puntual, realitzant conductes de caire sexual i obscenes.
- **Captar imatges de parts íntimes**.
- **Acorralament amb finalitat sexual**. Quan una persona o un grup de persones bloquegen o intenten limitar el moviment d'una altra amb finalitat sexual, sempre que aquesta conducta no arribi a ser delictiva.
- **Altres conductes que impliquin vexació sexual**. Implicaria fer passar una persona per una situació humiliant o vergonyosa com a conseqüència d'una conducta de tipus sexual.

Les denúncies per aquests comportaments poden ser iniciades d'ofici, ressenyant la conducta del presumpte infractor, si els cossos de policia han observat directament la comissió de la infracció administrativa, o a requeriment de la pròpia víctima / testimoni.

Serà necessari per al curs del procediment administratiu que la víctima i agressor estiguin identificats o siguin identificables, i interessant però no imprescindible, incloure-hi la declaració de testimonis (personal itinerant, personal de l'edifici, persones del lloc alienes als fets...) o proves de caràcter audiovisual.

28. ANNEX 7: Memòria i indicadors

En acabar el servei es lliurarà a l'Ajuntament de Barcelona una memòria amb els indicadors següents:

Nota: en el cas d'actuacions d'informació/sensibilització registrar només els punts 1 i 2.

1. Sexe: Home/Dona/No binàri/a
2. Edat (aproximada)
3. Tipus d'atenció realitzada:
 - Informació/ sensibilització
 - Assessorament
 - Intervenció
 - Derivació a altres serveis (policials, de salut,...)
4. Activació protocol (Trucades al 112): Sí/No
5. Breu descripció de la violència reportada:
6. Formes violència:
 - Física
 - Sexual
 - Comentaris, gestos sexuals, exhibicionisme
 - Fregaments o tocaments sexuals sense violència física ni intimidació
 - Intent de violació
 - Violació
 - Psicològica
 - Insultar
 - Floretes i "piropos"
 - Assetjament
 - Econòmica
 - De segon ordre (contra persones que han defensat la dona que ha patit violència)
7. Tipologia:
 - Violència amb agressió física/ Violència amb agressió psicològica (sense agressió física).
 - Amb vulnerabilitat química o sense
8. Agressor:
 - Desconegut
 - Conegut:
 - Parella
 - Exparella
 - Familiar
 - Amic
 - Altres:
9. Nombre d'agressors:

29. ANNEX 8: Document operatiu davant les punxades en espais d'oci

Document operatiu de la Generalitat de Catalunya, amb indicacions davant de punxades en espais d'oci.

Objectius del document

- Informar. Cal exposar que les punxades no són invencions. Són un fet minoritari però real, i cal que sigui atès amb rigor i sense alarmisme.
- Prevenir i sensibilitzar. Implicar els espais d'oci, les persones properes, i tota la comunitat present en l'espai d'oci. Apelar a la cura col·lectiva.
- Detectar i atendre correctament, especialment en l'àmbit sanitari, social i psicològic, i policial, si s'escau.

Informació de partida

El fenomen de les punxades és nou a Catalunya, però ha estat detectat prèviament en altres territoris (Navarra o les Illes Balears) i també en alguns països europeus (el Regne Unit, França o Bèlgica).

Es tracta, fins al moment, de situacions en què hi ha persones que manifesten haver sentit punxades i una simptomatologia compatible amb la inoculació d'alguna substància química que causa marejos. En els casos detectats o denunciats a Catalunya fins el 29 de juliol de 2022, cal tenir en compte que **no s'ha produït cap tipus de fet delictiu posterior**, ja sigui relacionat amb violències sexuals o amb delictes contra el patrimoni, com ara robatoris.

Per tant, no és realista ni prudent relacionar aquests casos amb les violències sexuals amb substàncies inoculades mitjançant una punxada. En tot cas, és important recordar, en relació amb les violències sexuals, que l'alcohol és la droga més usada i vinculada a la majoria de casos per produir submissió química i, per tant, reduir o anul·lar la voluntat de la víctima. Les substàncies per cometre aquests delictes majoritàriament s'usen de forma oportunista (aprofitant una situació de manca de consentiment per ús d'alcohol / drogues de forma voluntària). I molt minoritàriament són usades de forma proactiva (quan la persona que vol cometre el delict subministra la droga de manera premeditada a la persona a la qual vol agredir o robar).

A Catalunya, segons les dades del servei d'urgències de l'Hospital Clínic de Barcelona (2021):

- L'Hospital Clínic de Barcelona ha atès 468 persones que han patit un episodi de violència sexual.
- En el 30,2% dels casos de dones agredides hi ha indicis de submissió química.
- En els darrers cinc anys s'han atès un total de 2.023 agressions sexuals.

I segons l'informe de l'Observatori Noctàmbul@s (2021)

- El 90% de les agressions van ser comeses sobre dones (de 16 a 25 anys) i el 10% sobre homes.
- El 100% dels agressors van ser homes, el 50% dels quals eren coneguts de les víctimes.

En tot cas, preservar la llibertat i no crear un clima de terror sexual és clau, per això els missatges han de ser informatius, cuidadors i responsables, però no alarmants. Anomenem

terror sexual quan la informació genera por i acaba per restringir moviments i llibertats pel fet de focalitzar-se en un tipus d'agressió de forma morbosa, assenyalant la víctima i tendint a responsabilitzar-la. Aquest clima no només és revictimitzador, sinó que impedeix l'anàlisi política d'una violència altament tolerada, sobre la base de situar com a individual allò profundament social i comunitari.

Prevenició i sensibilització

La prevenició ha d'interpel·lar tothom, totes les persones implicades en els espais de lleure, que han de conèixer la realitat i saber que cal actuar.

- Al públic general, amb la crida a actuar si es veu algun comportament estrany o una situació d'alguna persona perjudicada.
- Al personal dels espais d'oci: per actualitzar formacions i protocols /espais liles.
- Al personal dels serveis vinculats, com ara taxistes, personal de rodalies, ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, metro i nit bus.
- A l'entorn proper de la persona a qui li pot passar: per recolzar, acompanyar, i buscar ajut.
- És important apel·lar a la cura col·lectiva i que quan se surt de festa és important divertir-se i cuidar-se col·lectivament.
- És cert que la majoria d'agressions sexuals es produeixen a dones, però no sempre. Per això es important que si ets un home pensis que a tu també t'hauria pogut passar.

Missatges per al públic en general i les amistats de les persones afectades

- Si veus alguna conducta estranya que et faci sospitar que algú està preparant o usant aquestes vies avisa les persones responsables del local o dirigeix-te al punt lila i explica'ls la situació.
- Si veus alguna persona que no es troba bé, avisa el responsable del local o l'espai lila. En casos d'emergència, truca al 112.
- No la deixis sola. No ens en podem despreocupar. Ens necessitem tots i totes.
- Cal cuidar-nos col·lectivament.

Missatges per a l'entorn i les amistats dels agressors

- Si els teus col·legues fan servir les drogues o l'alcohol per aconseguir apropar-se a noia, no és un joc, és violència, i és un delictes greu. Afronta el teu col·lega. El teu silenci et fa còmplice de la situació.
- Si algun amic manifesta la intenció de fer-ho, explica-li les conseqüències, per a ell, per a tots i, sobretot, per a les noies. Sigues contundent: es una actuació que tu rebutges.

Missatges per als espais d'oci i per al personal que hi treballa, i per al personal de serveis relacionats amb l'oci (taxistes i personal del transport públic)

- Demana a la noia què necessita i com la pots ajudar. Si ella no està en condicions de demanar ajuda, busca les seves amistats.
- Si el lloc on treballes té un protocol per a aquestes situacions, segueix les seves indicacions; si no en tenen o no el coneixes, pots trucar al 900900120, i t'informaran dels passos a seguir.
- Si la noia necessita ajuda mèdica i/o policial amb urgència, truca al 112.
- Cal que la formació en la prevenició de les violències sexuals s'actualitzi i inclogui formació sobre el procediment per injecció.

Detecció i atenció

Missatges per a la persona que ha rebut una punxada

- Fes cas de les teves sensacions. Si notes qualsevol sensació estranya, o si no et trobes bé, demana suport a les amistats o als espais habilitats.
- Evita anar a casa directament i ves a un centre sanitari acompanyada. Allí t'han de fer les proves. És important que hi vagis el més aviat possible.
- En cas d'emergència sanitària o policial truca al 112.
- Per a més informació en situacions de violències masclista truca al 900900120.

Com ha d'actuar un centre sanitari si arriba una persona que ha rebut una punxada

Cal seguir el **protocol de punxada accidental** del seu centre que, en tot cas, ha d'incloure:

- Retirar l'objecte amb el qual s'ha produït la punxada, si encara hi és.
- Rentar la ferida immediatament amb abundant aigua corrent i sabó (no lleixiu), sense refregar la zona contaminada per la punxada i permetent que la sang flueixi lliurement durant 2-3 minuts. Si cal, s'ha d'induir la sagnia pressionant la zona.
- Desinfectar la ferida.

Valorar si cal activar el **protocol de profilaxi postexposició (PPE) al VIH**.

- S'ha de fer durant les primeres 72 hores a partir de l'exposició, ja que després d'aquest període de temps la PPE no es considera efectiva. L'efectivitat de la intervenció és màxima durant les primeres 24 hores.
- L'avaluació del tipus d'exposició s'ha de fer el més aviat possible i ha d'incloure una determinació basal del seu estat serològic, atès que la PPE no està indicada en el cas de les persones que ja presenten la infecció pel VIH.
- Més informació a Profilaxi postexposició no ocupacional al VIH

Cal fer **anàlisi de tòxics** el més aviat possible per detectar substàncies que afecten la consciència i/o anul·len la voluntat de la persona, especialment fàrmacs psicofàrmacs (benzodiazepines), ketamina, GHB o metamfetamines. Preferentment fer la detecció mitjançant una anàlisi de sang. Si la persona hi és reticent, se li pot fer una anàlisi d'orina.

En cas que se sospiti que hi ha hagut una agressió sexual, cal activar el **protocol d'atenció a agressió sexual recent** del centre (més informació a Violències sexuals - Hospital Clínic de Barcelona).

En cas que la persona estigui molt angoixada, doneu-li suport psicològic.

Vinculació, si s'escau, a la xarxa d'atenció a les violències masclistes i LGBTI-fòbiques

Davant de les situacions que hagin pogut provocar un cert temor o angoixa o necessitin d'un espai d'acompanyament, tant perquè s'ha viscut de forma directa com indirecta, es pot fer l'acompanyament i la derivació als serveis d'atenció:

- Telèfon 900900120, telèfon 24 hores, que ofereix informació sobre la xarxa i recursos d'atenció en diversos idiomes. <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencias-masclistes/linia-datencio-contra-la-violencia-masclista-900-900-120/>
- SIAD. Serveis d'informació i atenció a les dones. Estan repartits per tot el territori. N'hi ha a cada consell comarcal i municipi de més de 20.000 habitants. https://dones.gencat.cat/ca/ambits/violencia_masclista/recursos_atencio/mapa_siad/
- SIE. Serveis especialitzats en l'atenció a les violències masclistes. <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencias-masclistes/serveis-dintervencio-especialitzada-en-violencia-masclista-SIE-/>

- SAI. Serveis d'acompanyament. <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/lgbti/xarxa-sai/>

Denúncia del fet

Si es tracta de denúncies per violències masclistes,
<https://mossos.gencat.cat/ca/temes/denuncies>

Recomanacions**Per als ens locals i comarcals**

Si hi ha una incidència particular o elevada en el municipi o la comarca:

- Reforceu la prevenció en els espais d'oci: actualització de protocols, formació a personal, etc.
- Coordineu el treball en xarxa i assegureu-vos que la informació hagi arribat als àmbits de seguretat i salut corresponents.
- Gestioneu la informació amb cura, per tal de no alimentar el terror davant la situació (per exemple, amb tuits o xarxes socials que permeten pocs matisos).

Per als mitjans de comunicació

- Seguiu les recomanacions https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/mitjans-comunicacio/DIPTIC-DONES-VALENTES_WEB.pdf
- Informeu sense crear alarma social
- Poseu el focus en els agressors, no en les víctimes
- Respecteu els processos i les informacions de caire personal i íntim
- Informeu sobre les estratègies d'apoderament i la resolució

30. ANNEX 9: Mapa d'itineraris segurs als espais de concerts

La Guardia Urbana de Barcelona ha disposat uns itineraris segurs per la prevenció de violències sexuals que s'adjunten a continuació pels dos espais de concerts de la Mercè: Bogatell i Menendez Pelayo.

Guardia Urbana
Unitat Territorial 9, Sant Andreu
C/ Sagrada, 179
08027 Barcelona
Telefon 93/256 30 70
Fax 93/ 256 30 71
gu_09@bcn.cat
www.bcn.cat/guardiaurbana

Itinerari 17. Districte Sant Martí (Festes de la Mercè)

Itinerari 1: Parc del Poblenou, Rambla del Poblenou/ Pujades/ Metro Poblenou / Passeig Calvell/
Especial atenció: Parc del Poblenou i voltants del seu Skate Parc

Itinerari 2: Parc del Poblenou, Llacuna, Pujades/ Metro Llacuna
Especial atenció: Parc del Poblenou, perímetre del Cementiri del Poblenou, Ptge. de la Llacuna.

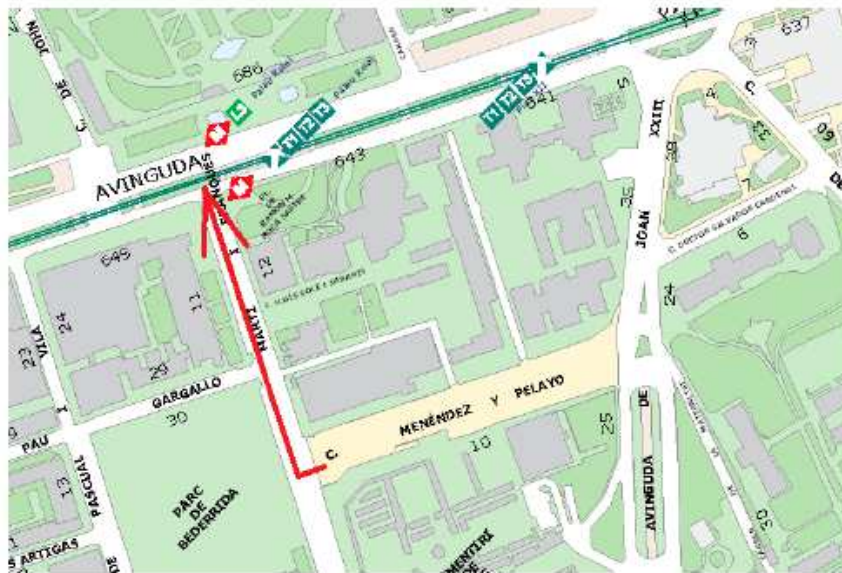
Itinerari 3 (connexió amb altres zones d'oci i els seus itineraris): Av. Litoral fins a Ramón Trias Fargas i Av. Litoral per connectar amb l'itinerari de Front Marítim /Rosa Sensat fins al carrer Pujades per connectar amb l'itinerari del Poblenou.
Especial atenció: Zones verdes i jardins annexes al costat muntanya de l'Av. Litoral. Platja de La Nova Icària i espigons voltants zona obres del nou accés al Port Olímpic.

Guàrdia Urbana
Prefectura

Itinerari 22. Itinerari segur Les Corts. Concerts de la Mercè 2023

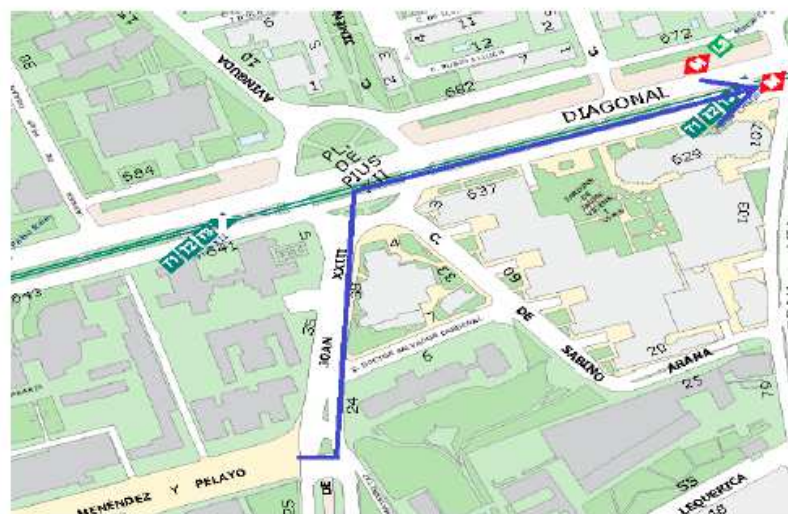

Itinerari 1

Guàrdia Urbana
Prefectura

Itinerari segur Les Corts. Concerts de la Mercè 2023

Itinerari 2

Per a portar-lo a terme s'aplicarà el Procediment Operatiu 26/2022 "Itineraris segurs per la prevenció de violències sexuals en entorns d'oci nocturn".

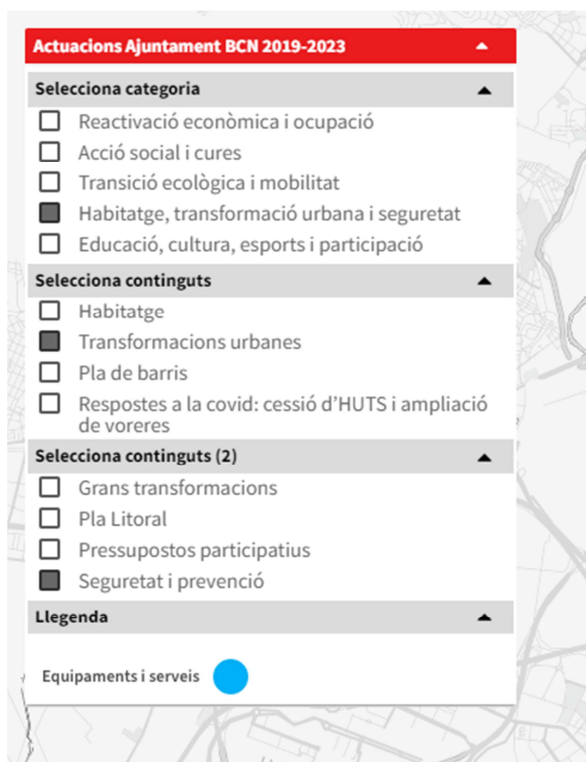
A cada una de les zones fosques relacionades als itineraris segurs, es faran punts de parada preventiva dels quals s'informarà a l'SCC per a codificar-los com a punt Beta.

Els itineraris segurs són els següents:

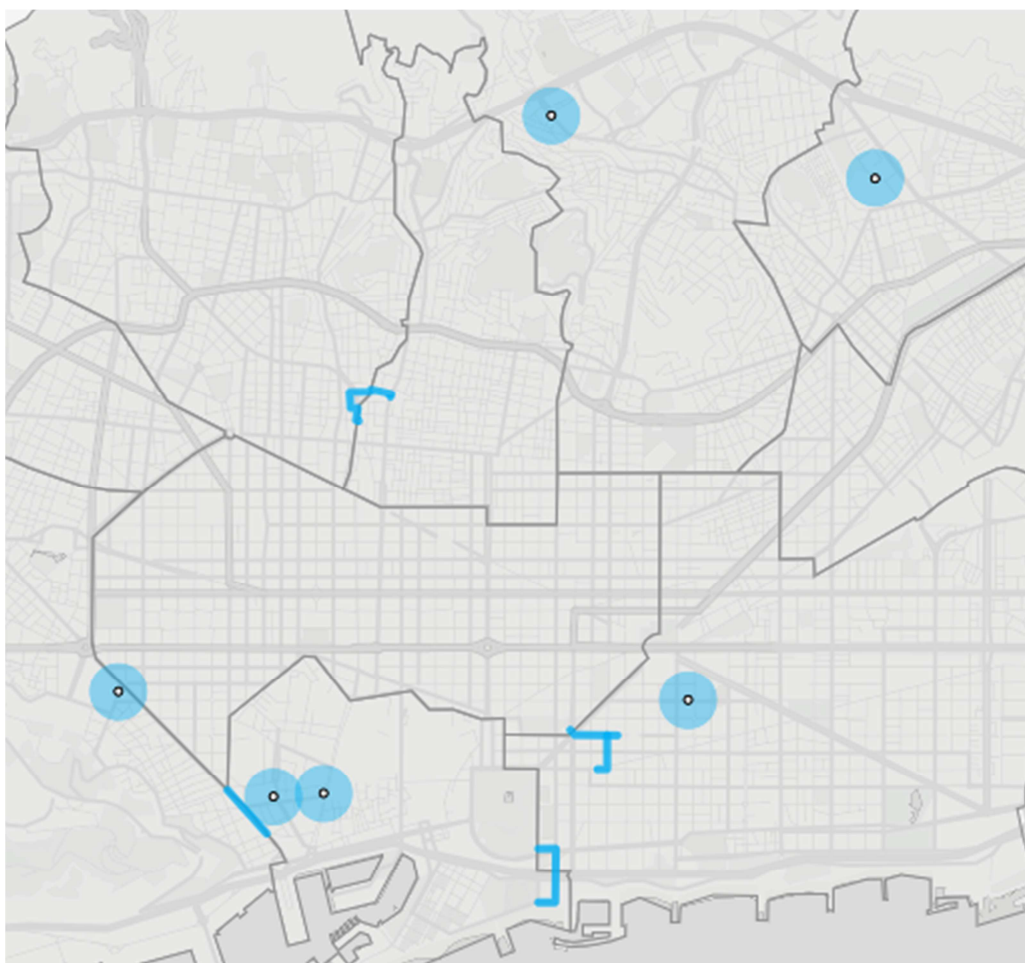
L'enllaç on es poden localitzar alguns d'aquests itineraris:

<https://ajuntament.barcelona.cat/actuacionsmunicipals2019-2023/map/>

Cal seleccionar:

4 itineraris (en blau)

31. ANNEX 10: Mapa d'ubicació dels punts lila fixes a cada espai de concerts

C. Menéndez Pelayo:

MERCÈ 2023 CARRER DE MENÉNDEZ Y PELAYO

Com arribar-hi:

- L3 Zona Universitària
L3 Palau Reial
L3 Maria Cristina
- 7/33/67/113/175/113/M12
- T1/T2/T3 Zona Universitària
T1/T2/T3 Palau Reial
T1/T2/T3 Pius XII
- Av. Joan XXIII, 17
Doctor Salvador Cardenal, 1-5
Josep Samitier/Joan XXIII

- Espai Accessible
- Zona Reservada
Al costat de la torre de control.
Aforament limitat
- Lavabos
- Punt Lila
- Creu Roja

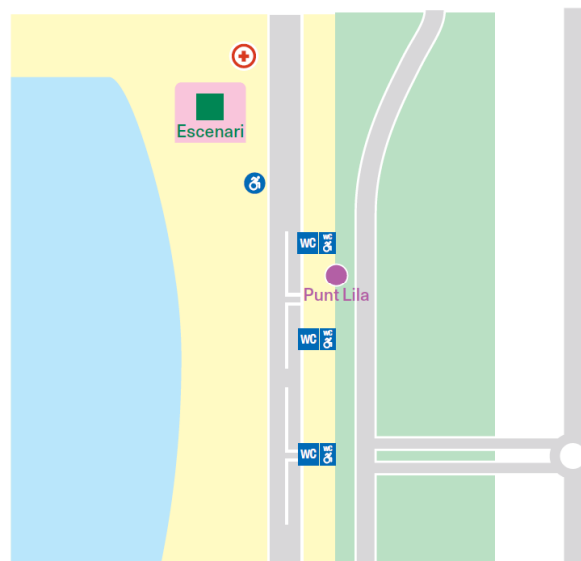
Bogatell:

MERCÈ 2023 PLATJA DEL BOGATELL

Com arribar-hi:

- Ciutadella i Vila Olímpica
- H16/N28/V25/V27/59/N6
- Av. Litoral, 172
Av. Litoral, 72
Av. Icària, 202

- Espai Accessible
- Zona Reservada
Al costat de la torre de control.
Aforament limitat
- Lavabos
- Punt Lila
- Creu Roja

32. ANNEX 11: Missatge d'informació i difusió ciutadana.

Per megafonia: “Per una Barcelona lliure d'agressions sexistes, tens un punt lila situat a... d'aquest concert.

Si veus o pateixes una agressió, dirigeix-te al punt lila, o al personal d'accés i seguretat, o bé truca al 112”

Disposarà d'una imatge d'ubicació del Punt lila per projectar-lo a la pantalla del concert en els intervals.